

ZAKON O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH
ZAKONA O CENTRALNEM KREDITNEM REGISTRU

I. UVOD

1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM PREDLOGA ZAKONA

Republika Slovenija ima zbiranje in izmenjavo podatkov o zadolženosti pravnih subjektov in fizičnih oseb urejeno z Zakonom o centralnem kreditnem registru (Uradni list RS, št. 77/16; v nadaljnjem besedilu: ZCKR). Pred sprejetjem tega zakona je bil na podlagi zakona, ki ureja bančništvo, vzpostavljen le sistem izmenjave informacij o poslih banke s fizično osebo. Nadgraditev kreditnega registra z vzpostavitvijo baze podatkov o sklenjenih kreditnih poslih s poslovnimi subjekti je bila izvedena v letu 2016, za kar je bilo tedaj več razlogov:

- prekomerne izpostavljenosti do poslovnih subjektov brez predhodnega ustreznega preverjanja njihove kreditne sposobnosti so v veliki meri prispevale k visokemu deležu slabih terjatev nekaterih slovenskih bank, zaradi česar je bilo treba v letih 2013 in 2014 sanirati slovenski bančni sistem;
- Evropska komisija je v okviru izvedbe postopka za preprečevanje in odpravljanje makroekonomskih neravnotežij v svojih priporočilih za leto 2016 za Republiko Slovenijo navedla, da bi vzpostavitev enotnega registra s podatki o kreditnih poslih zmanjšala tveganje čezmerne zadolženosti malih in srednjih podjetij;
- Evropska centralna banka je skupaj s centralnimi bankami evroobmočja in nekaterimi centralnimi bankami iz držav, ki niso članice evroobmočja, že v letu 2011 pričela z aktivnostmi za vzpostavitev podatkovne baze s podrobnimi informacijami o posameznih bančnih posojilih v evroobmočju (*ang. Analytical Credit Datasets – AnaCredit*), česar brez ustreznih podatkov, ki bi jih zagotavljali nacionalni kreditni registri, ni mogoče vzpostaviti.

Na podlagi ZCKR je Banka Slovenije v letu 2016 vzpostavila centralni kreditni register kot osrednjo zbirko statističnih podatkov o kreditnih poslih, ki uporabnikom (zlasti kreditnim institucijam) omogočala učinkovito ocenjevanje kreditne sposobnosti kreditjemalca (poslovnega subjekta in fizične osebe) ter s tem še učinkovitejše obvladovanje kreditnih tveganj. Banka Slovenije s centralnim kreditnim registrom tudi upravlja, kar obsega:

- standardizirano zbiranje podatkov in informacij o kreditnih poslih in drugih izpostavljenostih;
- obdelovanje, shranjevanje, analiziranje in izkazovanje podatkov za namene statističnega raziskovanja ter izvajanja drugih nalog in ciljev Banke Slovenije v skladu z ZCKR in drugimi zakoni;

- zagotavljanje nabora določenih podatkov o zadolženosti fizičnih oseb in poslovnih subjektov v okviru sistema izmenjave informacij.

Centralni kreditni register je centralizirana zbirka podatkov in informacij o zadolženosti poslovnih subjektov ter kreditnih tveganjih in drugih izpostavljenostih, ki jih prevzemajo kreditodajalci pri poslovanju s poslovnimi subjekti, ter o zadolženosti fizičnih oseb iz naslova kreditnih poslov. Podatke o sklenjenih kreditnih poslih so dolžni sporočati naslednji subjekti (poročevalske enote):

- banke in hranilnice s sedežem na območju Republike Slovenije;
- banke držav članic Evropske unije ali tretjih držav, ki prek svojih podružnic, ki so ustanovljene v Republiki Sloveniji, sklepajo kreditne posle na območju Republike Slovenije;
- kreditodajalci¹ s sedežem v Republiki Sloveniji;
- kreditodajalci s sedežem v drugi državi članici Evropske unije ali tretji državi, ki so ustanovili podružnico v Republiki Sloveniji in kot kreditodajalci na območju Republike Slovenije sklepajo kreditne posle;
- druge osebe, ki se vključijo v sistem izmenjave informacij kot člani sistema (ponudniki plačilnih storitev, Družba za upravljanje terjatev bank, Stanovanjski sklad Republike Slovenije in Eko sklad).

Podatke iz centralnega kreditnega registra Banka Slovenije lahko uporablja za izvajanja njenih nalog, zlasti na področju vodenja denarne politike, zagotavljanja finančne stabilnosti ter makrobonitetnega nadzora in upravljanja tveganj. Banka Slovenije te podatke lahko obdeluje tudi za namene izvajanja nadzora nad bankami v skladu z zakonom, ki ureja bančništvo, oziroma nadzora nad subjekti, ki ga Banka Slovenije izvaja v skladu z drugimi zakoni, in za namene upravljanja sistema izmenjave informacij.

Sistem izmenjave informacij je elektronski sistem za izmenjavo podatkov in informacij o kreditnih poslih fizičnih oseb in poslovnih subjektov, ki uporabnikom sistema omogoča učinkovito ocenjevanje kreditnega tveganja pred sklepanjem kreditnih poslov s fizičnimi osebami in poslovnimi subjekti ter pri njihovem izvrševanju. Sistem izmenjave informacij je vzpostavila Banka Slovenije, ločeno za fizične osebe (sistem SISBON) in ločeno poslovne subjekte (sistem SISBIZ), in z njim tudi upravlja². Sistem izmenjave informacij je namenjen:

- učinkovitemu ocenjevanju in obvladovanju kreditnega tveganja pri kreditodajalcih v zvezi s sklepanjem in izvajanjem kreditnih poslov s fizično osebo ali poslovnim subjektom in
- spodbujanju politik in ukrepov za odgovorno kreditiranje ter za vzdržno zadolževanje in preprečevanje prezadolženosti fizičnih oseb in poslovnih subjektov.

Člani sistema izmenjave informacij so banke s sedežem v Republiki Sloveniji oziroma banke države članice Evropske unije, ki preko podružnice sklepajo kreditne posle na območju Republike Slovenije,

¹ Osebe, ki v okviru svoje dejavnosti opravljajo storitve kreditiranja fizičnih oseb oziroma poslovnih subjektov s sklepanjem kreditnih poslov, vključno z osebami, ki v okviru svoje dejavnosti pridobivajo terjatve iz kreditnih poslov.

² Po stanju na dan 31. 12. 2018 so se podatki v sistemu SISBON nanašali na 1.527.122 fizičnih oseb, podatki v sistemu SISBIZ pa na 132.885 poslovnih subjektov.

gospodarske družbe s sedežem v Republiki Sloveniji, katerih prevladujoča dejavnost je opravljanje storitev kreditiranja, finančnega zakupa ali faktoringa, nadalje pravne osebe, ki imajo dovoljenje za opravljanje storitev potrošniškega kreditiranja, pravne osebe, ki imajo dovoljenje za opravljanje plačilnih storitev v Republiki Sloveniji, Družba za upravljanje terjatev bank, Stanovanjski sklad Republike Slovenije in Eko Sklad.

Za namene ocenjevanja kreditne sposobnosti fizične osebe (potrošnika) se v sistem izmenjave informacij o zadolženosti fizičnih oseb lahko vključijo tudi drugi dajalci kreditov, ki v Republiki Sloveniji opravljajo storitve potrošniškega kreditiranja, vendar jim ta dejavnost ne predstavlja njihove prevladujoče dejavnosti. Po določbah ZCKR imajo ti subjekti status vključenih dajalcev kreditov³.

Poglavitna razlika med člani sistema izmenjave informacij in vključenimi dajalci kreditov je v njihovih pravicah glede dostopa do podatkov v sistemu izmenjave informacij in obveznostih glede poročanja podatkov za centralni kreditni register. Člani sistema izmenjave informacij lahko dostopajo do vseh podatkov, ki se v sistemu izmenjave informacij obdelujejo o posamezni fizični osebi ali poslovnem subjektu, a so hkrati tudi zavezani k poročanju podatkov o kreditnih poslih, ki jih sklepajo s kreditorejmalci. Vključeni dajalci kreditov lahko dostopajo le do omejenega nabora podatkov, ki se v sistemu izmenjave informacij obdelujejo o posamezni fizični osebi, a zato niso zavezani k poročanju za centralni kreditni register.

Iz javno dostopnih podatkov⁴ je razvidno, da je bilo po stanju na dan 30. 4. 2019 v sistem izmenjave informacij vključenih 17 družb (v delu, ki se nanaša na zadolženost poslovnih subjektov) oziroma 33 družb (v delu, ki se nanaša na zadolženost fizičnih oseb) z dostopom do vseh podatkov, ki se o posamezni fizični osebi ali poslovnem subjektu obdelujejo v sistemu izmenjave informacij. Te družbe so za centralni kreditni register tudi dolžne sporočiti podatke o sklenjenih kreditnih poslih s poslovnimi subjekti in fizičnimi osebami.

Nadalje je imelo po stanju na dan 30. 4. 2019 status vključenega dajalca kreditov 24 družb. Ti subjekti so v letu 2018 opravili skupno nekaj več kot 23 tisoč vpogledov v podatke posameznika, ki se izmenjujejo v sistemu izmenjave informacij, za namen sklenitve kreditnega posla. Podatka, v kolikšnem deležu teh vpogledov je prišlo do dejanske sklenitve kreditnega posla ter v kakšnem skupnem znesku, ni, ker ti subjekti niso dolžni poročati podatkov v centralni kreditni register. Na podlagi števila vpogledov se lahko le predpostavlja, da število odobrenih kreditnih poslov znaša približno 20 tisoč. Po vsej verjetnosti je dejansko število odobrenih kreditnih poslov, ki jih s fizičnimi osebami sklepa ta segment kreditodajalcev, še bistveno višje, saj ima po podatkih Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo⁵ na dan 30. 4. 2019 skupno 53 subjektov dovoljenje za opravljanje poslov potrošniškega kreditiranja. Torej več polovica družb z dovoljenjem za opravljanje poslov potrošniškega kreditiranja po lastni odločitvi niti ne dostopa do podatkov o potencialnih kreditorejmalcih, podatki o kreditnih poslih, ki so jih sklenili, pa tudi niso zajeti v centralnem kreditnem registru.

³ Gre za kreditodajalce, ki niso člani sistema izmenjave informacij, a so izpolnili tehnične pogoje in varnostne zahteve za dostop do sistema izmenjave informacij, ki jih je določila Banka Slovenije. Ti subjekti ne poročajo za centralni kreditni register.

⁴ <https://www.bsi.si/financna-stabilnost/centralni-kreditni-register/sistem-izmenjave-informacij>.

⁵ http://www.mgrt.gov.si/si/delovna_podrocja/notranji_trg/sekter_za_varstvo_potrosnikov_in_konkurence/potrosnik_o_kreditiranje/.

Eden od ciljev priprave ZCKR, ki je na sistemski ravni uredil vzpostavitev in upravljanje s podatki o zadolženosti poslovnih subjektov in fizičnih oseb, je bil tudi, da se z izmenjavo podatkov in informacij iz centralnega kreditnega registra med članicami sistema, zlasti o zadolženosti pravnih in fizičnih oseb, uporabnikom omogoči učinkovito upravljanje s kreditnim tveganjem. Banka Slovenije, ki s centralnim kreditnim registrom upravlja, pa pri dosedanjem izvajanju te naloge ugotavlja, da je kljub pomembnemu napredku pri zagotavljanju pogojev za učinkovito upravljanje s kreditnim tveganjem treba narediti korak naprej in med subjekte, ki obvezno sporočajo podatke za centralni kreditni register, vključiti tudi družbe, katerih dejavnost je poleg osnovne dejavnosti tudi opravljanje storitev potrošniškega kreditiranja. Zato se s predlagano spremembo ZCKR tudi za navedene dajalce kreditov določi obveznost poročanja podatkov o sklenjenih kreditnih poslih s fizičnimi osebami.

V skladu z obstoječo zakonsko ureditvijo nekateri kreditodajalci niso zavezani k poročanju podatkov o sklenjenih kreditnih poslih v centralni kreditni register, ampak le dostopajo do omejenega nabora podatkov. S tem pa se v določeni meri izkrivlja realno stanje o zadolženosti potrošnikov, kar lahko vpliva na procese obvladovanja kreditnih tveganj in načrtovanje politik ter ukrepov v zvezi s prezadolženostjo prebivalstva. Eden od namenov upravljanja sistema izmenjave informacij pa je ravno spodbujanje politik in ukrepov za odgovorno kreditiranje ter za vzdržno zadolževanje in preprečevanje prezadolženosti fizičnih oseb in poslovnih subjektov.

Celovitejša slika o stanju glede zadolženosti prebivalstva bo pozitivno vplivala tudi na uresničevanje enega od namenov ustanovitve centralnega kreditnega registra. Banka Slovenije namreč centralni kreditni register upravlja tudi zaradi izvajanja njenih nalog na področju makrobonitetnega nadzora in upravljanja tveganj. Ravno skrbi za preprečitev tveganja, ki ga predstavlja prekomerno zadolževanje prebivalstva, je bilo namenjeno zadnje makrobonitetno priporočilo⁶ za področje kreditiranja prebivalstva, ki ga je v novembru 2018 sprejel Svet Banke Slovenije. Tovrstna priporočila pa so lahko pravočasno sprejeta le, če Banka Slovenije razpolaga z vsemi dejstvi in okoliščinami, med drugim tudi s celovit(ejš)imi podatki o zadolženosti potrošnikov.

V obdobju po sprejetju ZCKR se glede postopkov sklepanja kreditnih poslov s fizičnimi osebami vse bolj nakazujejo trendi v smeri digitalizacije teh procesov s ciljem, da je sklenitev posla možna kjerkoli, kadarkoli in v čim krajšem času (ponudba tako imenovanih hitrih kreditov). Spremenjeni procesi, ki so vezani na uporabo novih tehnologij, pa prinašajo nova tveganja, povezana z varstvom osebnih podatkov, in zahtevajo nove sistemske rešitve. Zakonitost vpogleda v sistem izmenjave informacij v primeru namere po sklenitvi novega kreditnega posla je pogojena z izkazanim interesom posameznika za sklenitev kreditnega posla, kar je mogoče preveriti le z nedvoumno identifikacijo posameznika, ki poda soglasje za sklenitev posla. Pri dosedanjem izvajanju nadzora nad postopki sklepanja tako imenovanih hitrih kreditov je bilo v več primerih ugotovljeno, da je preverjanje zakonitosti vpogleda v sistem izmenjave informacij oteženo, kar vnaša pravno negotovost. Prav tako se je v postopkih sklepanja tako imenovanih hitrih kreditov pokazala sistemska pomanjkljivost v zvezi z ažurnostjo podatkov v sistemu izmenjave informacij. Ažurnost teh podatkov pa je ključna za procese učinkovitega obvladovanja kreditnih tveganj, preprečevanja prezadolženosti kreditobjemalcev in za preprečevanje morebitnih zlorab.

⁶ <https://www.bsi.si/financna-stabilnost/makrobonitetni-nadzor/makrobonitetni-instrumenti/makrobonitetno-priporocilo-za-podrocje-kreditiranja-prebivalstva>

Sedanja zakonska ureditev tako ne zagotavlja več ustreznih rešitev glede obdelave osebnih podatkov v sistemu izmenjave informacij v zvezi s spremenjenimi procesi sklepanja kreditnih poslov, zato se s tem predlogom zakona ureja tudi to področje.

2. CILJI, NAČELA IN POGLOVITNE REŠITVE PREDLOGA ZAKONA

2.1 Cilji

Poglavitna cilja predloga zakona sta:

- učinkovitejše ocenjevanje in obvladovanje kreditnega tveganja pri kreditodajalcih, ki sklepajo kreditne posle s fizičnimi osebami;
- odprava pomanjkljivosti ZCKR, ki jih je Banka Slovenije kot upravljavec centralnega kreditnega registra in sistema izmenjave informacij zaznala pri dosedanjem izvajanju zakona.

2.2 Načela

Najpomembnejša načela predloga zakona so:

- **načelo učinkovitega upravljanja s kreditnim tveganjem**, ki se uresničuje z določitvijo obveznosti za nekatere kreditodajalce, ki po obstoječi zakonski ureditvi niso sporočali podatkov o sklepanju kreditnih poslov s fizičnimi osebami, da te podatke sporočajo v centralni kreditni register;
- **načelo recipročnosti**, ki se uresničuje s tem, da se v kar največji meri zagotovi, da tisti kreditodajalci, ki imajo pravico vpogleda v centralni kreditni register (preko sistema izmenjave informacij), za ta register hkrati tudi sporočajo podatke o sklenjenih kreditnih poslih;
- **načelo izboljšanja pravne ureditve**, ki se uresničuje z odpravo ugotovljenih pomanjkljivosti, s čimer se izboljša tudi pravna varnost tako uporabnikov podatkov iz sistema izmenjave informacij kot tudi oseb, na katere se ti podatki nanašajo.

2.3 Poglavitne rešitve

V skladu z obstoječo zakonsko ureditvijo nekateri kreditodajalci niso zavezani k poročanju podatkov o sklenjenih kreditnih poslih v centralni kreditni register, ampak le dostopajo do omejenega nabora podatkov. Zaradi tega podatki ne odražajo celovitega dejanskega stanja o zadolženosti poslovnih subjektov in fizičnih oseb. V centralnem kreditnem registru tako niso zajeti podatki o kreditnih poslih, ki jih sklepajo:

- osebe, ki v Republiki Sloveniji opravljajo storitve potrošniškega kreditiranja v skladu z zakonom, ki ureja potrošniško kreditiranje;
- osebe, ki imajo sedež ali prebivališče v drugi državi članici Evropske unije in opravljajo storitve potrošniškega kreditiranja ali storitve finančnega zakupa nepremičnin;
- pravne osebe, ki imajo sedež v Republiki Sloveniji ter v okviru svoje glavne dejavnosti opravljajo storitev kreditiranja s sklepanjem kreditnih pogodb,

v primeru, ko se ti kreditodajalci ne odločijo za članstvo v sistemu izmenjave informacij.

Ker navedeni kreditodajalci niso zavezani k poročanju podatkov o zadolženosti fizičnih oseb v centralni kreditni register, se v določeni meri zamegljuje slika o zadolženosti potrošnikov, kar lahko vpliva na procese obvladovanja kreditnih tveganj in načrtovanje politik ter ukrepov v zvezi s prezadolženostjo prebivalstva. Zato predlagani zakon širi krog kreditodajalcev, ki obvezno sporočajo podatke v centralni kreditni register, tudi na naslednje subjekte, ki imajo po obstoječi pravni ureditvi lahko status vključenih dajalcev kreditov:

- osebe, ki v Republiki Sloveniji opravljajo storitve potrošniškega kreditiranja ali storitve finančnega zakupa nepremičnin v skladu z zakonom, ki ureja potrošniško kreditiranje;
- banke države članice Evropske unije, ki v skladu z zakonom, ki ureja bančništvo, neposredno opravljajo vzajemne finančne storitve na območju Republike Slovenije, v okviru katerih opravljajo storitve potrošniškega kreditiranja ali storitve finančnega zakupa nepremičnin v skladu z zakonom, ki ureja potrošniško kreditiranje;
- plačilne institucije in družbe za izdajo elektronskega denarja s sedežem v drugi državi članici, ki v skladu z zakonom, ki ureja plačilne storitve in sisteme, neposredno opravljajo plačilne storitve na območju Republike Slovenije, v okviru katerih opravljajo storitve potrošniškega kreditiranja ali storitve finančnega zakupa nepremičnin v skladu z zakonom, ki ureja potrošniško kreditiranje.

Navedeni predlog je v skladu z načelom recipročnosti kot enemu od temeljnih načel delovanja kreditnih registrov v svetu, v skladu s katerim kreditodajalec, ki ima pravico vpogleda v kreditni register, hkrati tudi sporoča podatke o sklenjenih kreditnih poslih. S tem se zagotavlja, da kreditni register odraža celovitejšo sliko o zadolženosti posamezne fizične osebe, kar v nadaljevanju omogoča učinkovitejše obvladovanje kreditnih tveganj ter preprečuje prezadolženost prebivalstva.

Hkrati se s predlaganimi rešitvami odpravljajo nekatere pomanjkljivosti ZCKR, ki jih je zaznala Banka Slovenije pri dosedanjem izvajanju tega zakona. Glavno vodilo pri pripravi teh sprememb je učinkovitejše upravljanje s centralnim kreditnim registrom, zlasti v smislu učinkovitejšega zagotavljanja varstva osebnih podatkov ter točnosti in ažurnosti podatkov, ki jih vsebuje centralni kreditni register, kar je zelo pomembno za obvladovanje kreditnih tveganj. Glavne spremembe so naslednje:

- jasneje se opredeli zahteva, da se revizijska sled glede dostopov do sistema izmenjave informacij in namen dostopa zagotavlja na ravni sistema, kar bo pripomoglo k večji varnosti obdelave osebnih podatkov, zlasti v smislu odkrivanja in preprečevanja morebitnih nezakonitih obdelav;

- predpiše se zahteva za nedvoumno identifikacijo kreditojemalca, ki jo izvede član sistema izmenjave informacij ali vključeni dajalec kreditov, preden dostopi do podatkov o kreditojemalcu v sistemu izmenjave informacij, kar bo pripomoglo k preprečevanju nezakonite obdelave podatkov;
- določi se zahteva, da člani sistema izmenjave informacij enkrat letno Banki Slovenije predložijo revizijsko poročilo neodvisnega revizorja glede izpolnjevanja tehničnih pogojev in varnostnih zahtev za dostop do sistema izmenjave informacij, kar bo pripomoglo k večji skrbi članov, da vzdržujejo nivo varstva osebnih podatkov na zahtevani ravni, s tem pa se poveča varnost obdelave podatkov na ravni sistema in preprečuje morebitne zlorabe;
- določi se zahteva po takojšnjem pošiljanju podatkov v centralni kreditni register, kar bo pripomoglo k večji ažurnosti podatkov, ki se obdelujejo v sistemu izmenjave informacij, s tem pa k preprečevanju prezadolžitve fizičnih oseb in poslovnih subjektov kot tudi morebitne zlorabe sistema;
- na predlog Informacijskega pooblaščenca se z novim členom določijo prekrški s področja varstva in obdelave osebnih podatkov, torej prekrškov, kjer je prekrškovni organ Informacijski pooblaščenec.

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNA FINANČNA SREDSTVA

Predlog zakona nima posledic za državni proračun in druga javna finančna sredstva.

4. NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ŽE SPREJET

Predlog zakona ne predvideva porabe proračunskih sredstev v obdobju, za katerega je bil proračun že sprejet.

5. PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOSTI PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

Pravo Evropske unije poročanja in zbiranja podatkov o sklenjenih kreditnih poslih s poslovnimi subjekti in fizičnimi osebami za potrebe upravljanja s kreditnim tveganjem ne ureja. V državah članicah Evropske unije so zato vzpostavljeni različni modeli poročanja in zbiranja podatkov, največkrat preko zasebnih kreditnih birojev ali javnih kreditnih registrov, ponekod tudi s kombinacijo obeh pristopov. Ne glede na model, ki se je uveljavil v posamezni državi, ima večina držav članic Evropske unije kreditno poročanje organizirano tako, da se zagotavljajo podatki za potrebe njihovih regulatornih organov (nadzor, statistika, analize) in za potrebe različnih segmentov kreditodajalcev (bank, hranilnic, leasing družb, drugih dajalcev kreditov, ponudnikov blaga in storitev na obroke) za obvladovanje njihovega kreditnega tveganja in preprečevanja prezadolženosti strank.

Delovanje kreditnih registrov države članice Evropske unije urejajo s posebnim zakonom. Z zakonom je tako opredeljena obveznost pošiljanja podatkov v kreditni register, kdo so zavezanci za poročanje in katere podatke so dolžni poročati. Za pravilnost podatkov so odgovorni zavezanci za poročanje. Upravljalci kreditnih registrov v večini primerov razpolagajo z ustreznimi pooblastili, s katerimi je mogoče zagotoviti večjo točnost in ažurnost podatkov v kreditnem registru. Z zakonom je opredeljena tudi pravica kreditojemalcev do dostopa, pregleda in popravka podatkov, ki se o njih vodijo v kreditnem registru.

Predlog zakona ni predmet usklajevanja s pravnim redom Evropske unije.

Kot je predhodno že bilo omenjeno, Evropska centralna banka skupaj s centralnimi bankami evroobmočja in nekaterimi centralnimi bankami iz držav, ki niso članice evroobmočja že od leta 2011 izvaja projekt vzpostavitve podatkovne baze s podrobnimi podatki o posameznih bančnih posojilih v evroobmočju (*ang. Analytical Credit Datasets – AnaCredit*). Sistem bo združeval podatke iz obstoječih nacionalnih kreditnih registrov, ki bodo povezani v enotno bazo podatkov, s čimer bo sistem podpiral več centralnobančnih funkcij, kot sta odločanje o denarni politiki in makrobonitetni nadzor. Sistem bo sprva zagotavljal dodatne informacije za naloge s področja denarne politike in finančne stabilnosti, kasneje pa bo mogoče vključiti tudi dodatne funkcije v zvezi z bančnim nadzorom. S pomočjo podatkov v podatkovni bazi AnaCredit bo mogoče ovrednotiti tudi skupno posojilno izpostavljenost posameznega podjetja do vseh bank v evroobmočju, vključno s čezmejnimi izpostavljenostmi, kar trenutno še ni mogoče, bodisi zaradi nepopolnih bodisi zaradi zgolj delno primerljivih podatkov. Bančni nadzorniki bodo tako lahko zaznali, ali podjetje že zamuja z odplačevanjem posojil eni ali več bankam, ocenili njegovo kreditno sposobnost in ocenili možna tveganja za banke, ki so izpostavljena temu podjetju. S septembrom 2018 se je zbiranje podatkov za podatkovno bazo AnaCredit že pričelo.

Portugalska

Centralni kreditni register, ki ga upravlja centralna banka, je informacijski sistem, ki vsebuje podrobne informacije o kreditih, ki jih odobrijo institucije, ki sodelujejo v tem sistemu. Vzpostavljen je bil že leta 1978 in je sprva vseboval le podatke o kreditnih poslih s poslovnimi subjekti, medtem ko so bili podatki o kreditnih poslih s fizičnimi osebami vključeni leta 1993. V skladu z nacionalno zakonodajo Banka Portugalske zbrane podatke uporablja za statistične potrebe, bonitetni nadzor kreditnih institucij, analizo stabilnosti finančnega sistema in izvajanje monetarne politike. Poleg tega se s temi podatki kreditnim institucijam omogoča učinkovita presoja tveganj, povezanih z izvajanjem kreditnih poslov.

Obvezni poročevalci podatkov za centralni kreditni register so vse kreditne institucije s sedežem na Portugalskem kot tudi druge institucije, ki v okviru svoje dejavnosti opravljajo tudi dejavnost kreditiranja (npr. kreditne finančne družbe, družbe za finančni lizing, družbe za faktoring in družbe za financiranje nakupov kreditov). Pred kratkim so bili med obvezne poročevalske enote dodani tudi drugi nefinančne subjekti, ki odkupujejo kreditne portfelje bank.

Belgija

V Belgiji s centralnim kreditnim registrom upravlja centralna banka, podatke pa uporablja za potrebe izvajanja svojih regulatornih nalog. Podobno kot v večini drugih držav članic Evropske unije te podatke uporabljajo tudi kreditodajalci za obvladovanje kreditnega tveganja. Delovanje belgijskega centralnega

kreditnega registra je sicer opredeljeno v dveh zakonih, in sicer kreditni register za fizične osebe ureja Gospodarski zakonik, centralni kreditni register za poslovne subjekte pa poseben zakon.

Podatke za centralni kreditni register za fizične osebe sporočajo:

- kreditne institucije;
- t. i. socialni posojilodajalci;
- prodajalci blaga z možnostjo plačila na obroke;
- druge finančne institucije, ki odobravajo potrošniške kredite;
- zavarovalnice in drugi posojilodajalci, ki zagotavljajo hipotekarna posojila;
- kreditne zavarovalnice;
- agencije za izterjavo dolgov.

Od 1. maja 2012 obveznost poročanja v centralni kreditni register za poslovne subjekte velja za:

- kreditne institucije s sedežem v Belgiji, ki imajo dovoljenje nacionalne centralne banke;
- družbe, ki se ukvarjajo s finančnim najemom, s sedežem v Belgiji;
- družbe za faktoring, ustanovljene v Belgiji;
- zavarovalnice, ustanovljene v Belgiji, ki imajo dovoljenje centralne banke za opravljanje zavarovalnega posla 14 (zavarovanje zavarovanja) oziroma 15 (kreditno zavarovanje).

Irska

Tudi Irska ima vzpostavljen centralni kreditni register, v katerem se zbirajo podatki o kreditnih poslih v vrednosti nad 500 evrov. Z registrom upravlja centralna banka. Centralni kreditni register prispeva k finančni stabilnosti in varstvu potrošnikov, saj:

- posojilodajalcem zagotavlja učinkovito analizo kreditne sposobnosti posojilojemalcev;
- posojilojemalce seznanja z njihovim finančnim profilom;
- centralni banki zagotavlja boljši vpogled v stanje na finančnih trgih;
- centralni banki omogoča učinkovit nadzor finančnega sektorja in zagotavljanje finančne stabilnosti.

Irska sistem zbiranja in obdelave podatkov o sklenjenih kreditnih poslih s poslovnimi subjekti in fizičnimi osebami vzpostavlja postopoma. Ob vzpostavitvi je vseboval podatke o osebnih posojilih, hipotekah ter transakcije s kreditnimi karticami. Od junija 2017 dalje morajo podatke o sklenjenih kreditnih poslih v vrednosti nad 500 evrov za centralni kreditni register sporočati banke, kreditne zadruga ter vsi posojilodajalci, ki odobravajo potrošniška posojila.

Od marca 2018 dalje je obveznost poročanja podatkov v centralni kreditni register nastopila tudi za pooblaščenec posojilodajalce, ki se ukvarjajo s kataloško prodajo blaga in vsakršno drugo obliko dobave blaga na kredit, ter za lokalne oblasti. Od tega meseca dalje se sporočajo tudi podatki o sklenjenih kreditnih poslih s poslovnimi subjekti. Od junija 2019 se poročajo tudi podatki o vseh ostalih sklenjenih pogodbah, katerih namen je kreditiranje fizičnih oseb in poslovnih subjektov.

Obvezne poročevalske enote za nacionalni centralni kreditni register so sicer:

- finančne družbe, ki odobravajo posojila na podlagi zastave bilančnih sredstev;
- kreditne institucije;
- finančne zadruge;
- pooblaščenimi posojilodajalci, ki se ukvarjajo s kataloško prodajo blaga in vsakršno drugo obliko dobave blaga na kredit;
- lokalne oblasti;
- NAMA⁷.

6. PRESOJA POSLEDIC, KI JIH BO IMEL SPREJEM ZAKONA

6.1 Presoja administrativnih posledic

Sprejetje zakona ne bo imelo administrativnih posledic.

6.2 Presoja posledic za okolje

Sprejetje zakona ne bo imelo posledic za okolje.

6.3 Presoja posledic za gospodarstvo

Pri pripravi zakona, ki ureja centralni kreditni register, so že bile celovito presojane posledice za gospodarstvo. Takrat (v letu 2016) je bilo ocenjeno, da bo zakon zaradi vzpostavitve dodatnega mehanizma za obvladovanje kreditnega tveganja v bankah imel zlasti pozitivne posledice na gospodarstvo. Z ZCKR se je namreč vzpostavilo tudi obvezno poročanje o sklenjenih kreditnih poslih s poslovnimi subjekti, kar kreditnim institucijam omogoča učinkovito upravljanje s kreditnim tveganjem, s čimer se preprečuje prekomerna zadolženost podjetij.

Predlog zakona sedaj širi obseg poročevalskih enot, ki sporočajo podatke za centralni kreditni register. Nekateri kreditodajalci, ki po velikosti spadajo med mikro, mala in srednja podjetja, in ki se lahko po sedanji zakonski ureditvi prostovoljno vključijo v sistem izmenjave informacij, bodo po predlagani ureditvi obvezni člani tega sistema, kar bo pomenilo, da bodo tudi obvezno sporočali podatke o sklenjenih kreditnih poslih s fizičnimi osebami. To pomeni, da bodo morali izpolnjevati tehnične pogoje za članstvo v sistemu izmenjave informacij ter za zagotavljanje zaupnosti podatkov, ki se zbirajo v tem sistemu. Zaradi tega bodo za te kreditodajalce nastali enkratni dodatni stroški vključitve v sistem izmenjave informacij in stroški zaradi plačevanja nadomestila za članstvo ter za dostop do podatkov v tem sistemu.

6.4 Presoja posledic za socialno področje

Obstoječa zakonodaja dopušča, da nekateri kreditodajalci niso zavezani k poročanju podatkov o sklenjenih kreditnih poslih s fizičnimi osebami v centralni kreditni register, ampak le dostopajo do omejenega obsega podatkov. Takšna ureditev pa v določeni meri zamegljuje celovito sliko o

⁷ NAMA (National Asset Management Agency) je družba *sui generis*, ustanovljena za potrebe izvedbe zadnje bančne sanacije irskega bančnega sistema, na katero so se prenesla slaba posojila nekaterih irskih bank.

zadolženosti potrošnikov, kar lahko vpliva na procese obvladovanja kreditnih tveganj in načrtovanje politik ter ukrepov v zvezi s prezadolženostjo prebivalstva. Zato bo imel predlog zakona pozitivne posledice za socialno področje, saj bodo v centralnem kreditnem registru na voljo še dodatni oziroma celovitejši podatki o zadolženosti fizičnih oseb, kar bo kreditnim institucijam in drugim posojilodajalcem omogočilo boljšo presojo kreditne sposobnosti potencialnega kreditnejemalca. S tem pa se preprečuje prezadolženost potrošnikov in negativne posledice za socialno področje, ki jih prezadolženost potrošnika prinaša (osebni stečaj, povečanje socialnih transferov).

6.5 Presoja posledic za dokumente razvojnega načrtovanja

Sprejetje zakona ne bo imelo posledic za dokumente razvojnega načrtovanja.

6.7 Izvajanje sprejetega predpisa

Sprejeti zakon bo objavljen na spletni strani Ministrstva za finance.

Zakon bo izvajala Banka Slovenije, ki upravlja s centralnim kreditnim registrom in sistemom izmenjave informacij.

6.8 Druge pomembne okoliščine v zvezi z vprašanji, ki jih ureja predlog zakona

V zvezi z vprašanji, ki jih ureja predlog zakona, ni drugih pomembnih okoliščin.

Pri pripravi predloga zakona je sodelovala Banka Slovenije.

7. PRIKAZ SODELOVANJA JAVNOSTI PRI PRIPRAVI PREDLOGA ZAKONA

Javna objava predloga zakona je potekala od ... do

Predlog zakona je bil objavljen na spletni strani Ministrstva za finance (...) in na spletnem portalu e-demokracija (...).

8. PODATEK O ZUNANJEM STROKOVNJAKU OZIROMA PRAVNI OSEBI, KI JE SODELOVALA PRI PRIPRAVI PREDLOGA ZAKONA (OSEBNO IME IN NAZIV FIZIČNE OSEBE ALI FIRMA IN NASLOV PRAVNE OSEBE)

/

9. ZNESEK PLAČILA, KI GA JE OSEBA IZ PREJŠNJE ALINEJE V TA NAMEN PREJELA

/

10. NAVEDBA, KATERI PREDSTAVNIKI PREDLAGATELJA BODO SODELOVALI PRI DELU DRŽAVNEGA ZBORA IN DELOVNIH TELES

– dr. Andrej Bertonec, minister,

- Natalija Kovač Jereb, državna sekretarka,
- Metod Dragonja, državni sekretar,
- mag. Alojz Stana, državni sekretar,
- mag. Saša Jazbec, državna sekretarka,
- Urška Cvelbar, generalna direktorica Direktorata za finančni sistem,
- Janja Jereb, vodja Sektorja za finančni sistem,
- mag. Robert Petek, sekretar.

II. PREDLOG ZAKONA

1. člen

V Zakonu o centralnem kreditnem registru (Uradni list RS, št. 77/16) se v 1. členu v drugem odstavku 1. točka spremeni tako, da se glasi:

»1. Uredbe (EU) št. 575/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o bonitetnih zahtevah za kreditne institucije in investicijska podjetja ter o spremembi Uredbe (EU) št. 648/2012 (UL L št. 176 z dne 27. 6. 2013, str. 1), zadnjič spremenjene z Uredbo (EU) št. .../2019 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 2019 o spremembi Uredbe (EU) št. 575/2013 v zvezi s količnikom finančnega vzvoda, količnikom neto stabilnega financiranja, zahtevami glede kapitala in kvalificiranih obveznosti, kreditnim tveganjem nasprotne stranke, tržnim tveganjem, izpostavljenostmi do centralnih nasprotnih strank, izpostavljenostmi do kolektivnih naložbenih podjetij, velikimi izpostavljenostmi, zahtevami glede poročanja in zahtevami po razkritju ter Uredbe (EU) št. 648/2012 (UL L št. ... z dne 2019, str. ..., v nadaljnjem besedilu: Uredba 575/2013/EU), in«.

2. člen

V 2. členu se v prvem odstavku v 9. točki za besedo »odkup« doda beseda »nezapadlih«.

V 11. točki se za besedo »podjetnika« doda vejica in besedilo »ali ki ni nosilec kmetijskega gospodarstva, vpisanega v register kmetijskih gospodarstev«.

V 13. točki se četrta alineja spremeni tako, da se glasi:

»- drugih podobnih pogodb, katerih namen je kreditiranje fizičnih oseb in poslovnih subjektov;«.

21. točka se spremeni tako, da se glasi:

»21. »poslovni subjekt« je pravna oseba, podjetnik, zasebnik ali nosilec kmetijskega gospodarstva, vpisanega v register kmetijskih gospodarstev;«.

3. člen

V 6. členu se v drugem odstavku v 5. točki za besedilom »člani sistema izmenjave informacij« doda besedilo »ali kot vključeni dajalci kreditov«.

V tretjem odstavku se za besedo »informacij« doda vejica in besedilo »in od vključenih dajalcev kreditov«.

Za tretjim odstavkom se doda nov četrti odstavek, ki se glasi:

»(4) Vključeni dajalci kreditov v centralni kreditni register poročajo podatke v zvezi s kreditnimi posli in kreditorejmalci, kadar se kreditni posel sklene pri opravljanju dejavnosti na območju:

1. Republike Slovenije ali
2. druge države članice, če ima kreditorejmalec stalno prebivališče v Republiki Sloveniji oziroma sedež ali registrirano podružnico v Republiki Sloveniji.«.

Dosedanja četrta in peti odstavek postaneta peti in šesti odstavek.

Dosedanja šesti in sedmi odstavek, ki postaneta sedmi in osmi odstavek, se spremenita tako, da se glasita:

»(7) Poročevalske enote, razen vključeni dajalci kreditov, za centralni kreditni register poročajo podatke o kreditnih poslih in drugih izpostavljenostih po stanju na datum poročanja, ne glede na datum njihovega nastanka, razen če je obveznost oziroma izpostavljenost iz tega posla prenehala pred tem datumom.

(8) Poročevalska enota zagotavlja poročanje pravih in popolnih podatkov o zadolženosti fizičnih oseb in poslovnih subjektov, ki se zbirajo v centralnem kreditnem registru v skladu s tem zakonom. Če poročani podatki niso pravilni ali popolni, poročevalska enota poroča popravek ali dopolnitev v skladu s postopkovnimi navodili Banke Slovenije.«.

Za novim osmim odstavkom se dodajo novi deveti, deseti in enajsti odstavek, ki se glasijo:

»(9) Poročevalska enota, ki je v sistem izmenjave informacij o zadolženosti fizičnih oseb poročala nepravilne ali nepopolne podatke, zagotavlja posamezniku, na katerega se nanašajo napačni podatki, pravico do popravka oziroma izbrisa podatkov.

(10) Poročevalska enota poroča podatke za centralni kreditni register Banki Slovenije takoj ob sklenitvi kreditnega posla oziroma ob nastanku položaja iz 7. in 17. člena tega zakona, v skladu s pravili poročanja iz sedmega odstavka 7. člena in drugega odstavka 8. člena tega zakona.

(11) Poročevalska enota pri vodenju in vzdrževanju lastnih zbirk podatkov o zadolženosti fizičnih oseb ali poslovnih subjektov vzpostavi in izvaja interne postopke in ukrepe za preverjanje pravilnosti in popolnosti podatkov, ki jih poroča v centralni kreditni register.«.

Dosedanji osmi odstavek postane dvanajsti odstavek.

4. člen

V 7. členu se v drugem odstavku v 6. točki v prvi alineji za besedo »prejema« doda besedilo »in oznaka«.

Za tretjim odstavkom se doda nov četrta odstavek, ki se glasi:

»(4) Ne glede na prvi in drugi odstavek tega člena vključeni dajalci kreditov v zvezi z zadolženostjo fizičnih oseb v centralni kreditni register poročajo naslednje podatke iz tega člena:

- 1. do 4. točke prvega odstavka;
- prve, druge in pete alineje 1. točke drugega odstavka;
- prve in druge alineje 2. točke drugega odstavka;
- prve in druge alineje 3. točke drugega odstavka;
- tretje alineje 5. točke drugega odstavka.«.

Dosedanja četrta in peti odstavek postaneta peti in šesti odstavek.

Za šestim odstavkom se doda nov sedmi odstavek, ki se glasi:

»(7) Banka Slovenije s podzakonskim aktom podrobneje določi način poročanja podatkov iz prvega do četrtega odstavka tega člena.«.

5. člen

V 12. členu se v drugem odstavku črta drugi stavek.

Za šestim odstavkom se doda nov sedmi odstavek, ki se glasi:

»(7) Banka Slovenije na ravni upravljanja sistema izmenjave informacij zagotovi sledljivost glede dostopa do osebnih podatkov in uporabe osebnih podatkov tako, da sta mogoča identifikacija pooblaščenih oseb, ki je dostopala oziroma uporabljala podatke iz sistema izmenjave informacij, in preverjanje namena, zaradi katerih je ta oseba dostopala do podatkov oziroma uporabljala določene podatke.«.

6. člen

V 13. členu se za osmim odstavkom doda nov deveti odstavek, ki se glasi:

»(9) Poročevalska enota vzpostavi in izvaja interne postopke in ukrepe za preverjanje pravilnosti in popolnosti podatkov, ki jih poroča v register tujih poslovnih subjektov.«.

7. člen

15. člen se spremeni tako, da se glasi:

»15. člen

(člani sistema izmenjave informacij in vključeni dajalci kreditov)

(1) Poročevalske enote, ki sklepajo kreditne posle s poslovnimi subjekti, se vključijo v sistem izmenjave informacij v delu glede zadolženosti poslovnih subjektov, poročevalske enote, ki sklepajo kreditne posle s fizičnimi osebami, pa v delu glede zadolženosti fizičnih oseb.

(2) Poročevalske enote, ki se obvezno vključijo v sistem izmenjave informacij kot člani sistema izmenjave informacij (v nadaljnjem besedilu: člani sistema), so:

1. banka;
2. banka države članice ali tretje države, ki je ustanovila podružnico v Republiki Sloveniji v skladu z zakonom, ki ureja bančništvo, ter prek podružnice sklepa kreditne posle na območju Republike Slovenije, v zvezi s posli, ki jih sklepa podružnica;
3. kreditodajalec s sedežem v Republiki Sloveniji, katerega prihodki preteklega poslovnega leta iz naslova sklepanja kreditnih poslov predstavljajo več kot polovico prihodkov, ustvarjenih v preteklem poslovnem letu, ali je bilo skupno stanje sklenjenih kreditnih poslov na zadnji dan preteklega leta večje kot 1 milijon eurov;
4. kreditodajalec s sedežem v drugi državi članici ali tretji državi, ki je ustanovil podružnico v Republiki Sloveniji, katere prihodki preteklega poslovnega leta iz naslova sklepanja kreditnih poslov predstavljajo več kot polovico prihodkov, ustvarjenih v preteklem poslovnem letu, ali je bilo skupno stanje sklenjenih kreditnih poslov na zadnji dan preteklega leta večje kot 1 milijon eurov, v zvezi s posli, ki jih sklepa podružnica;
5. kreditodajalec s sedežem v Republiki Sloveniji, ki je v skladu z zakonom, ki ureja potrošniško kreditiranje, pridobil dovoljenje za opravljanje storitev finančnega zakupa nepremičnin;
6. kreditodajalec s sedežem v drugi državi članici ali tretji državi, ki je ustanovil podružnico v Republiki Sloveniji in preko podružnice opravlja storitev finančnega zakupa nepremičnin na območju Republike Slovenije;
7. plačilna institucija, plačilna institucija z opustitvijo, družba za izdajo elektronskega denarja in družba za izdajo elektronskega denarja z opustitvijo, s sedežem v Republiki Sloveniji, ki je v skladu z zakonom, ki ureja plačilne storitve in sisteme, pridobila dovoljenje za opravljanje plačilnih storitev v Republiki Sloveniji ter sklepa kreditne posle v zvezi z opravljanjem plačilnih storitev na območju Republike Slovenije;
8. plačilna institucija in družba za izdajo elektronskega denarja, s sedežem v drugi državi članici ali tretji državi, ki je v skladu z zakonom, ki ureja plačilne storitve in sisteme, ustanovila podružnico v Republiki Sloveniji ter prek podružnice sklepa kreditne posle v zvezi z opravljanjem plačilnih storitev na območju Republike Slovenije;
9. Družba za upravljanje terjatev bank, ustanovljena v skladu z zakonom, ki ureja ukrepe za krepitev stabilnosti bank;
10. Stanovanjski sklad Republike Slovenije, ustanovljen v skladu z zakonom, ki ureja stanovanjska razmerja, kadar pri izvajanju svojih nalog v skladu z zakonom sklepa kreditne posle s fizičnimi osebami ali poslovnimi subjekti za pridobivanje neprofitnih najemnih stanovanj ali lastnih stanovanj in stanovanjskih stavb z nakupom, gradnjo, vzdrževanjem in rekonstrukcijo stanovanj in stanovanjskih stavb;
11. Eko sklad, Slovenski okoljski javni sklad, ustanovljen v skladu z zakonom, ki ureja varstvo okolja, kadar pri izvajanju svojih nalog v skladu z zakonom sklepa kreditne posle s fizičnimi osebami ali poslovnimi subjekti z uporabo instrumentov sklada, ki jih določa zakon ali ustanovni akt;
12. upravljavec sredstev sistema enotnega zakladniškega računa države, kadar pri izvajanju svojih nalog sklepa kreditne posle s poslovnimi subjekti.

(3) Poročevalske enote, ki se obvezno vključijo v sistem izmenjave informacij za fizične osebe kot vključeni dajalci kreditov, so:

1. oseba, ki ni oseba iz prejšnjega odstavka, in v Republiki Sloveniji opravlja storitve potrošniškega kreditiranja ali storitve finančnega zakupa nepremičnin v skladu z zakonom, ki ureja potrošniško kreditiranje;
2. banka države članice, ki v skladu z zakonom, ki ureja bančništvo, neposredno opravlja vzajemne finančne storitve na območju Republike Slovenije, v okviru katerih opravlja storitve potrošniškega kreditiranja ali storitve finančnega zakupa nepremičnin v skladu z zakonom, ki ureja potrošniško kreditiranje;
3. plačilna institucija in družba za izdajo elektronskega denarja s sedežem v drugi državi članici, ki v skladu z zakonom, ki ureja plačilne storitve in sisteme, neposredno opravlja plačilne storitve na območju Republike Slovenije, v okviru katerih opravlja storitve potrošniškega kreditiranja ali storitve finančnega zakupa nepremičnin v skladu z zakonom, ki ureja potrošniško kreditiranje.

(4) Osebe, ki niso osebe iz drugega ali tretjega odstavka tega člena, in imajo sedež ali prebivališče v drugi državi članici Evropske unije in v drugi državi članici Evropske unije opravljajo storitve potrošniškega kreditiranja ali storitve finančnega zakupa nepremičnin se kot vključeni dajalci kreditov lahko vključijo v sistem izmenjave informacij.

(5) Vključeni dajalec kreditov, ki ima sedež v Republiki Sloveniji, se lahko v sistem izmenjave informacij vključi kot član sistema. V tem primeru za vključenega dajalca kreditov veljajo enake pravice in obveznosti kot za člana sistema.«.

8. člen

V 17. členu se v tretjem odstavku v napovednem stavku za besedo »zahtev« črta besedilo »za banke«, beseda »bankami« pa se nadomesti z besedilom »člani sistema«.

V četrtem odstavku se beseda »bankami« nadomesti z besedilom »člani sistema«.

9. člen

V 18. členu se v prvem odstavku za besedo »posla« doda besedilo »ali iz naslova drugih izpostavljenosti«.

10. člen

V 19. členu se prvi in drugi odstavek spremenita tako, da se glasita:

»(1) Do podatkov v sistemu izmenjave informacij lahko dostopajo člani sistema in vključeni dajalci kreditov, ki izpolnjujejo tehnične pogoje in varnostne zahteve, ki jih določi Banka Slovenije. Člani sistema in vključeni dajalci kreditov dostopajo do podatkov v sistemu izmenjave informacij za namene:

1. ocenjevanja kreditne sposobnosti kreditojemalca ter kreditnega tveganja, ki bi s sklenitvijo posameznega kreditnega posla nastalo za tega člana sistema ali vključenega dajalca kreditov;
2. ocenjevanja kreditnega tveganja v zvezi z izvajanjem kreditnega posla, ki je sklenjen s kreditojemalcem, ki je poslovni subjekt;
3. reklamacije, izterjave in posodabljanja podatkov, ki se vključujejo v sistem izmenjave informacij;

4. revizije internih postopkov in ukrepov v zvezi z uporabo ali delovanjem sistema izmenjave informacij.

(2) Člani sistema lahko za namene ocenjevanja kreditnega tveganja fizične osebe ali poslovnega subjekta, ki je izrazil interes za sklenitev kreditnega posla ali s katerim so sklenili kreditni posel, dostopajo do vseh podatkov, ki se o tej fizični osebi ali poslovnem subjektu obdelujejo v sistemu izmenjave informacij. Član sistema ali vključen dajalec kreditov lahko za namene ocenjevanja kreditne sposobnosti in kreditnega tveganja kreditojemalca, ki je poslovni subjekt, dostopa tudi do podatkov o zadolženosti drugih poslovnih subjektov, ki so:

- povezane stranke, kot so opredeljene v predpisih o bonitetnih zahtevah za kreditne institucije in investicijska podjetja, ali
- del iste skupine, ki ji pripada kreditojemalec, pri čemer se kot skupina za namen te alineje štejejo povezane družbe, kot so opredeljene v zakonu, ki ureja gospodarske družbe.«.

V tretjem odstavku se napovedni stavek spremeni tako, da se glasi:

»Vključeni dajalci kreditov dostopajo izključno do naslednjih podatkov o zadolženosti posamezne fizične osebe, ki je izrazila interes za sklenitev kreditnega posla, o:«.

Za četrtim odstavkom se doda nov peti odstavek, ki se glasi:

»(5) Član sistema in vključeni dajalec kreditov pred dostopom do podatkov fizične osebe ali poslovnega subjekta, ki je izrazil interes za sklenitev posla, nedvoumno identificira osebo, do katere podatkov bo dostopal. Banka Slovenije s podzakonskim aktom podrobneje določi zahteve glede ugotavljanja istovetnosti fizične osebe in poslovnega subjekta.«.

V dosedanjem petem odstavku, ki postane šesti odstavek, se obe besedili »dostopala oziroma izpisovala« nadomestita z besedo »obdelovala«, beseda »razlogov« pa se nadomesti z besedo »namenov«.

Za šestim odstavkom se doda nov sedmi odstavek, ki se glasi:

»(7) Član sistema enkrat letno, do konca januarja za preteklo leto, Banki Slovenije predloži revizijsko poročilo neodvisnega revizorja glede izpolnjevanja tehničnih pogojev in varnostnih zahtev za dostop do sistema izmenjave informacij. Podrobnejšo vsebino revizijskega poročila določi Banka Slovenije.«.

Dosedanji šesti odstavek postane osmi odstavek.

11. člen

V 21. členu se prvi odstavek spremeni tako, da se glasi:

»(1) Član sistema ali vključeni dajalec kreditov lahko podatke, ki jih pridobi v sistemu izmenjave informacij, uporablja izključno za namene iz prvega odstavka 19. člena tega zakona.«.

12. člen

V 22. členu se prvi odstavek spremeni tako, da se glasi:

»(1) Fizična oseba uveljavlja pravico do seznanitve z obdelavo lastnih osebnih podatkov v sistemu izmenjave informacij v skladu z zakonom, ki ureja varstvo osebnih podatkov, tako, da pri Banki Slovenije, članu sistema ali vključenemu dajalcu kreditov vloži zahtevo za seznanitev, ki nedvoumno omogoča njeno identifikacijo. Član sistema in vključeni dajalec kreditov v tem delu glede izvajanja pravice posameznika do seznanitve z lastnimi osebnimi podatki za osebne podatke, do katerih lahko posamezen član sistema oziroma vključeni dajalec kreditov dostopa, nosita naloge upravljavca.«.

13. člen

V 24. členu se v petem odstavku beseda »sedmega« nadomesti z besedo »osmega«.

14. člen

V 26. členu se v prvem odstavku v 1. točki za besedo »pogoje« doda besedilo »in varnostne zahteve«.

Za 1. točko se doda nova 2. točka, ki se glasi:

»2. postopek ugotavljanja istovetnosti fizične osebe in poslovnega subjekta;«.

Dosedanja 2. in 3. točka postaneta 3. in 4. točka.

V tretjem odstavku se številka »3« nadomesti s številko »4«.

V četrtem odstavku se številka »2« nadomesti s številko »3«.

15. člen

V 27. členu se v petem odstavku za besedilom »odpravi ugotovljene kršitve« doda besedilo »in ji do odprave ugotovljenih kršitev lahko začasno onemogoči dostop do podatkov v sistemu izmenjave informacij«.

16. člen

V 29. členu se prvi odstavek spremeni tako, da se glasi:

»(1) Z globo od 5.000 do 150.000 eurov se za prekršek kaznuje poročevalska enota, če:

1. ne poroča popravka ali dopolnitve nepravilnih ali nepopolnih podatkov v skladu s postopkovnimi navodili Banke Slovenije (osmi odstavek 6. člena);
2. ne vzpostavi ali ne izvaja internih postopkov ali ukrepov za preverjanje pravilnosti ali popolnosti podatkov, ki jih poroča v centralni kreditni register (enajsti odstavek 6. člena);
3. ne vzpostavi ali ne izvaja internih postopkov ali ukrepov za preverjanje pravilnosti ali popolnosti podatkov, ki jih poroča v register tujih poslovnih subjektov (deveti odstavek 13. člena);
4. ne odpravi ugotovljenih kršitev v skladu z zahtevo iz petega odstavka 27. člena tega zakona.«.

17. člen

V 30. členu se v prvem odstavku za besedo »drugega« doda besedilo »ali tretjega«.

Drugi odstavek se spremeni tako, da se glasi:

»(2) Z globo od 5.000 do 150.000 eurov se za prekršek kaznuje član sistema ali vključeni dajalec kreditov, če:

1. dostopa do podatkov iz sistema izmenjave informacij v nasprotju z namenom iz prvega odstavka 19. člena tega zakona;
2. dopusti, da do podatkov v sistemu izmenjave informacij o zadolženosti poslovnih subjektov dostopajo nepooblaščen osebe (četrti odstavek 19. člena);
3. ne zagotavlja nedvoumne identifikacije fizičnih oseb ali poslovnih subjektov (peti odstavek 19. člena);
4. ne zagotavlja sledljivosti glede dostopa do podatkov ali izpisovanja podatkov iz sistema izmenjave informacij tako, da sta mogoča identifikacija pooblaščen osebe, ki je obdelovala podatke iz sistema izmenjave informacij, in preverjanje namenov, zaradi katerih je ta oseba obdelovala določene podatke (šesti odstavek 19. člena);
5. ne predloži ustreznega revizijskega poročila neodvisnega revizorja ali ga ne predloži v roku (sedmi odstavek 19. člena);
6. poslovnemu subjektu ne zagotavlja pravice do dopolnitve, popravka ali izbrisa zaupnih podatkov, ki se obdelujejo v sistemu izmenjave informacij (četrti in peti odstavek 24. člena).«.

V tretjem odstavku se besedilo »člana sistema oziroma vključenega dajalca kreditov« nadomesti z besedilom »osebe iz prvega in drugega odstavka tega člena«.

18. člen

Za 30. členom se dodata nova 30. a in 30. b člen, ki se glasita:

»30. a člen

(kršitve v zvezi z obdelavo osebnih podatkov)

(1) Z globo od 5.000 do 150.000 eurov se za prekršek kaznuje član sistema ali vključeni dajalec kreditov, če:

1. ne zagotovi popravka ali izbrisa napačno poročanega osebnega podatka, ki se nanaša na zadolženost fizičnih oseb (deveti odstavek 6. člena);
2. dopusti, da do podatkov v sistemu izmenjave informacij o zadolženosti fizičnih oseb dostopajo nepooblaščen osebe (četrti odstavek 19. člena);
3. podatke iz sistema izmenjave informacij uporablja v nasprotju s tretjim odstavkom 21. člena tega zakona;
4. v predpisanem roku ne obvesti stranke o utemeljenosti zahteve za dopolnitev, popravek, blokiranje ali izbris podatkov (tretji odstavek 24. člena).

(2) Z globo od 1.000 do 10.000 eurov se za prekršek kaznuje odgovorna oseba osebe iz prejšnjega odstavka, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

30. b člen **(prekrškovni organ)**

(1) Prekrškovni organ, ki odloča o prekrških, določenih z 29. in 30. členom tega zakona, je Banka Slovenije.

(2) Prekrškovni organ, ki odloča o prekrških, določenih s prejšnjim členom, je Informacijski pooblaščenec.«.

PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

19. člen **(prehodno obdobje za vključene dajalce kreditov)**

Vključeni dajalci kreditov iz tretjega odstavka 15. člena zakona, ki se obvezno vključijo v sistem izmenjave informacij o zadolženosti fizičnih oseb, se vključijo in poročajo podatke za centralni kreditni register najkasneje v roku enega meseca od uveljavitve podzakonskega akta iz sedmega odstavka 7. člena zakona.

20. člen **(prehodno obdobje za poročanje podatkov)**

Zahteva glede takojšnjega poročanja podatkov v centralni kreditni register iz desetega odstavka 6. člena zakona se v delu glede poročanja podatkov o zadolženosti poslovnih subjektov začne uporabljati 1. 6. 2020.

21. člen **(prehodno obdobje za Banko Slovenije)**

(1) Banka Slovenije vzpostavi tehnične pogoje za poročanje vključenih dajalcev kreditov v delu glede zadolženosti fizičnih oseb v šestih mesecih od uveljavitve tega zakona.

(2) Banka Slovenije izda podzakonski akt iz sedmega odstavka 7. člena zakona za vključene dajalce kreditov v enem mesecu od vzpostavitve tehničnih pogojev iz prejšnjega odstavka.

22. člen
(uveljavitev zakona)

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

III. OBRAZLOŽITEV ČLENOV

K 1. členu

Sprememba 1. člena Zakona o centralnem kreditnem registru (Uradni list RS, št. 77/16; v nadaljnjem besedilu: ZCKR) je posledica dejstva, da je bila v juniju 2019 v Uradnem listu EU objavljena Uredba (EU) št. .../2019 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 2019, ki spreminja Uredbo (EU) št. 575/2013 o bonitetnih zahtevah za kreditne institucije in investicijska podjetja.

K 2. členu

V 9. točki prvega odstavka 2. člena ZCKR se zaradi večje jasnosti spremeni definicija pojma "faktoring", in sicer glede na namen zakona ta pojem pomeni "dajanje kreditov, ki vključuje odkup nezapadlih terjatev z regresom ali brez njega".

Člani sistema izmenjave informacij že sporočajo podatke o kreditih, ki so namenjeni financiranju kmetov, tako tistih, ki kmetijsko dejavnost opravljajo registrirano in so vpisani v poslovni register, kot tudi tistih, ki niso vpisani v poslovni register in so pridobili kredit za poslovni namen. Krediti slednjim se v skladu s trenutno veljavnim ZCKR oziroma definicijo fizične osebe, ki je opredeljena v 11. točki prvega odstavka 2. člena ZCKR, izmenjujejo v sistemu izmenjave informacij o zadolženosti fizičnih oseb, ker se smatrajo kot fizične osebe, čeprav so pridobili kredit za poslovni namen. Z namenom, da bi se podatki o kreditnih poslih s kmeti v sistemu izmenjave informacij izmenjevali glede na njihov status (torej kmete s statusom fizične osebe v sistemu izmenjave informacij za fizične osebe, kmete s statusom poslovnega subjekta pa v sistemu izmenjave informacij o zadolženosti poslovnih subjektov), se s predlagano spremembo 11. točke prvega odstavka 2. člena ZCKR jasneje opredeli pojem "fizična oseba" z namenom, da se iz pojma izvzame posameznika ali posameznico, ki je nosilec kmetijskega gospodarstva, vpisanega v register kmetijskih gospodarstev. Navedena oseba se za namen tega zakona šteje za poslovni subjekt, zato se v skladu z navedenim dopolni tudi definicija poslovnega subjekta v 21. točki prvega odstavka 2. člena ZCKR.

V 13. točki prvega odstavka 2. člena ZCKR se iz pojma "kreditni posel" izvzame pogodba o zavarovanju, ker obstoječa definicija pojma ni skladna s preostalim besedilom zakona oziroma njegovim namenom. Dodatno se določi, da pojem »kreditni posel« pomeni tudi druge podobne pogodbe, katerih namen je kreditiranje fizičnih oseb in poslovnih subjektov, in sicer zaradi potrebe po zbiranju podatkov o tovrstnih poslih, ki predstavljajo obliko zadolženosti, kar je v skladu z namenom zakona, torej da se pridobi celovita slika o zadolženosti posamezne fizične osebe ali poslovnega subjekta, to pa omogoča učinkovitejše ocenjevanje in obvladovanje kreditnega tveganja ter načrtovanje politik preprečevanja prezadolženosti.

K 3. členu

Sprememba drugega, tretjega, četrtega in sedmega odstavka 6. člena ZCKR je potrebna zaradi prilagoditve tega člena novi zahtevi, da podatke o sklenjenih kreditnih poslih centralnemu kreditnemu registru obvezno sporočajo tudi vključeni dajalci kreditov.

Določba dosedanjega sedmega odstavka 6. člena ZCKR se podrobneje opredeli v novem osmem, devetem, desetem in enajstem odstavku tega člena. Razmejitev je potrebna zaradi jasnejše ločitve zahtev, ki so jih poročevalske enote dolžne izvajati na ravni sistema izmenjave informacij z namenom

preprečevanja poročanja nepravilnih ali nepopolnih podatkov (preventivni ukrep), od zahtev, ki se nanašajo na izvedbo popravka, ko je napačen podatek že sporočen (kurativni ukrepi). Dodatno je v novem desetem odstavku 6. člena ZCKR podana zahteva glede takojšnjega poročanja podatkov v centralni kreditni register, kar bo pripomoglo k večji ažurnosti podatkov in posledično učinkovitejšemu obvladovanju kreditnih tveganj ter preprečevanju prezadolženosti in prevar.

K 4. členu

V 6. točki drugega odstavka 7. člena ZCKR se v zvezi z zbiranjem podatkov o izvršbah fizičnih oseb poleg obstoječih podatkov omogoči zbiranje dodatnega podatka o oznaki izvršbe, s čimer se prepreči možnost napačne uporabe informacij glede števila izvršb, ki se o posamezniku izmenjujejo v sistemu izmenjave informacij, kadar o isti izvršbi poroča več bank.

Doda se nov četrti odstavek 7. člena ZCKR, ki je posledica nove zahteve glede obveznosti poročanja vključenih dajalcev kreditov, in s katerim se uredi obseg podatkov, ki so jih v centralni kreditni register dolžni poročati vključeni dajalci kreditov.

Doda se tudi nov sedmi odstavek 7. člena ZCKR s katerim se daje pooblastilo Banki Slovenije, da s podzakonskim aktom določi način in strukturo (format) zapisa podatkov, ki jih v centralni kreditni register poročajo člani sistema izmenjave informacij in vključeni dajalci kreditov.

K 5. členu

Del določbe drugega odstavka 12. člena ZCKR, ki se nanaša na zahtevo glede varovanja osebnih podatkov in sledljivosti dostopa do osebnih podatkov v sistemu izmenjave informacij, se črta oziroma prenese v nov samostojni sedmi odstavek tega člena. Sprememba je potrebna zaradi jasnosti zahteve, da se sledljivost dostopa do osebnih podatkov v sistemu izmenjave informacij zagotovi na ravni upravljanja sistema.

K 6. členu

V 13. členu ZCKR se doda nov deveti odstavek, ki poročevalskim enotam nalaga obveznost vzpostavitve internih postopkov in ukrepov za preverjanje pravilnosti in popolnosti podatkov, ki jih poročajo v register tujih poslovnih subjektov. Sprememba je potrebna, ker se je pri dosedanjem izvajanju zakona v delu glede registra tujih poslovnih subjektov izkazalo, da poročevalske enote v register ne vnašajo pravilnih in popolnih podatkov o tujih poslovnih subjektih.

K 7. členu

Sprememba prvega odstavka 15. člena ZCKR je potrebna zaradi prilagoditve besedila tega člena novi zahtevi po poročanju podatkov o kreditnih poslih, ki jih s kreditorejmalci sklepajo vključeni dajalci kreditov.

Sprememba v 2. točki drugega odstavka 15. člena ZCKR je potrebna zaradi jasnejše opredelitve subjekta, ki se je dolžan vključiti v sistem izmenjave informacij kot član sistema.

V 3. in 4. točki drugega odstavka 15. člena ZCKR se podrobneje opredeli kriterij, ki določa, kdaj se je kreditodajalec dolžan vključiti v sistem izmenjave informacij kot član sistema. Sprememba je potrebna, ker se je pri dosedanjem izvajanju zakona pokazalo, da se v sistem izmenjave informacij ni bilo treba vključiti subjektom, ki s svojo kreditno dejavnostjo bistveno posegajo na trg kreditiranja, na drugi strani pa so se morali vključiti subjekti, katerih obseg kreditiranja je bil zanemarljiv.

Sprememba 7. in 8. točke drugega odstavka 15. člena ZCKR je potrebna zaradi prilagoditve besedila določbam Zakona o plačilnih storitvah, storitvah izdajanja elektronskega denarja in plačilnih sistemih (Uradni list RS, št. 7/18 in 9/18 – popr.).

Tudi sprememba tretjega odstavka 15. člena ZCKR je potrebna zaradi nove zahteve po poročanju podatkov o kreditnih poslih, ki jih s kreditorejmalci sklepajo vključeni dajalci kreditov.

K 8. členu

V tretjem in četrtem odstavku 17. člena ZCKR se besedilo spremeni tako, da se dodatni podatki in informacije v zvezi s kreditnim tveganjem, ki se trenutno lahko izmenjujejo le med bankami, lahko izmenjujejo med vsemi člani sistema izmenjave informacij. S predlagano spremembo se dostop do teh podatkov in informacij omogoči tudi nebančnim članom, kar bo pripomoglo k učinkovitejšemu upravljanju s kreditnim tveganjem pri nebančnih članih.

K 9. členu

Sprememba v prvem odstavku 18. člena ZCKR je potrebna zaradi večje jasnosti določbe, zato se doda, da se zahteva glede hramba podatkov v sistemu izmenjave informacij, poleg podatkov o kreditnih poslih, nanaša tudi na podatke, ki izhajajo iz drugih izpostavljenosti.

K 10. členu

Določba 19. člena ZCKR ureja dostop do podatkov v sistemu izmenjave informacij, zato se opredelitev namena dostopa do teh podatkov iz dosedanjega 21. člena ZCKR prenese v prvi odstavek 19. člena ZCKR. Dodatno se zaradi jasnosti določbe določi, da je eden od namenov dostopa tudi revizija internih postopkov in ukrepov v zvezi z uporabo ali delovanjem sistema izmenjave informacij.

S spremembo drugega odstavka 19. člena ZCKR se članom sistema izmenjave informacij za namene ocenjevanja kreditne sposobnosti in kreditnega tveganja kreditorejmalca omogoči dostop do podatkov o zadolženosti poslovnih subjektov, ki so povezane stranke kreditorejmalcem, ali so del iste skupine, ki ji pripada kreditorejmalec. Sprememba je potrebna, ker so podatki o povezanih subjektih s kreditorejmalcem relevantni za oceno kreditne sposobnosti in kreditnega tveganja kreditorejmalca.

Doda se nov peti odstavek 19. člena ZCKR, s katerim se predpiše zahteva za nedvoumno identifikacijo kreditorejmalca, ki jo izvede član sistema ali vključen dajalec kreditov, preden dostopi do podatkov kreditorejmalca v sistemu izmenjave informacij. Sprememba je potrebna, ker so se v zvezi s postopki identifikacije kreditorejmalcev, ki jih izvajajo člani in vključeni dajalci kreditov, izvajale prakse, ki vzbujajo dvom v zakonitost podlage za vpogled v sistem izmenjave informacij.

Doda se tudi nov sedmi odstavek 19. člena ZCKR, s katerim se predpiše zahteva, da člani sistema izmenjave informacij enkrat letno Banki Slovenije predložijo revizijsko poročilo neodvisnega revizorja glede izpolnjevanja tehničnih pogojev in varnostnih zahtev za dostop do sistema izmenjave informacij. Sprememba je potrebna, ker se v praksi kaže trend povečanja kršitev pri tistih članih sistema, pri katerih dlje časa ni bil izveden pregled izpolnjevanja teh zahtev. Hkrati se bo število članov tudi v prihodnje povečevalo, zaradi česar se pričakuje, da se bo interval rednega pregleda posameznega člana podaljševal (trenutno je posamezni član pregledan praviloma na tri leta).

K 11. členu

Sprememba prvega odstavka 21. člena ZCKR je potrebna zaradi spremembe prvega odstavka 19. člena ZCKR, kjer se določijo dopustni nameni dostopa do podatkov v sistemu izmenjave informacij.

K 12. členu

Sprememba prvega odstavka 22. člena ZCKR je potrebna zaradi prilagoditve novi zahtevi po poročanju podatkov o kreditnih poslih, ki jih s kreditorejmalci sklepajo vključeni dajalci kreditov.

K 13. členu

Sprememba petega odstavka 24. člena ZCKR je potrebna zaradi posega v 6. člen ZCKR.

K 14. členu

Sprememba 26. člena ZCKR je potrebna zaradi novega petega odstavka 19. člena ZCKR, ki med drugim določa, da Banka Slovenije s podzakonskim aktom podrobneje določi zahteve glede ugotavljanja istovetnosti fizične osebe in poslovnega subjekta.

K 15. členu

S spremembo petega odstavka 27. člena ZCKR se po zgledu ureditve iz 28. člena ZCKR, ki Banki Slovenije omogoča, da lahko v primeru ugotovljene kršitve glede zahtev za članstvo v sistemu izmenjave informacij kršitelju tudi začasno onemogoči dostop do podatkov v sistemu izmenjave informacij, enako ravnanje določi tudi za ugotovljene kršitve drugih določb ZCKR ali aktov, izdanih na njegovi podlagi.

K 16. členu

Člen določa globe za poročevalske enote za kršitve določb ZCKR. Sprememba besedila je potrebna zaradi prilagoditve ostalim spremembam tega zakona kot tudi zaradi jasnejše opredelitve, katere kršitve tega zakona se opredelijo kot prekršek.

K 17. členu

S spremenjenim 30. členom ZCKR se predpišejo globe za člane sistema in vključene dajalce kreditov za tiste prekrške, kjer je prekrškovni organ Banka Slovenije (glej tudi nov 30. b člen ZCKR). V praksi se je namreč pokazala potreba po jasnejši razmejitvi pristojnosti za odločanje v postopkih o prekrških med Banko Slovenije in Informacijskim pooblaščenecem. Sprememba besedila tega člena je prilagojena tudi ostalim spremembam ZCKR.

K 18. členu

Z novim 30. a členom ZCKR se določijo globe za člane sistema in vključene dajalce kreditov za kršitve tega zakona, za tiste prekrške, kjer je prekrškovni organ Informacijski pooblaščenec. Slednji je kot nadzorni organ za varstvo osebnih podatkov pristojen tudi za odločanje v postopkih o prekrških glede kršitev, ki se nanašajo na varstvo osebnih podatkov.

Z novim 30. b členom ZCKR se določita pristojna prekrškovna organa za odločanje o prekrških, določenih z 29., 30. in 30. a členom ZCKR.

K 19. členu

Za vključitev dodatnih subjektov v sistem izmenjave informacij mora Banka Slovenije predhodno vzpostaviti ustrezne tehnične pogoje. Zato se s tem členom določi prehodno obdobje za vključitev v sistem izmenjave informacij in pričetek sporočanja podatkov v centralni kreditni register.

K 20. členu

Prehodno obdobje je potrebno, ker zahteva po takojšnjem sporočanju sprememb podatkov spreminja obstoječe procese poročanja podatkov v centralni kreditni register, zaradi česar bodo potrebne večje tehnične in vsebinske prilagoditve sistemov poročanja na strani članov sistema izmenjave informacij in na strani upravljavca centralnega kreditnega registra.

K 21. členu

Prehodno obdobje je potrebno, da se vzpostavi primerno tehnično in vsebinsko podporo za poročanje podatkov s strani vključenih dajalcev kreditov. Prehodno obdobje se določi tudi za izdajo akta, ker se njegova vsebina smiselno navezuje na rešitve, ki bodo implementirane v okviru te vzpostavitve.

K 22. členu

Člen določa rok za uveljavitev tega zakona.

IV. BESEDILO ČLENOV, KI SE SPREMINJAJO

1. člen (predmet zakona)

(1) Ta zakon ureja:

1. vzpostavitev in upravljanje centralnega kreditnega registra pri Banki Slovenije;
2. vzpostavitev in upravljanje sistema izmenjave informacij.

(2) S tem zakonom se omogoča tudi izvajanje:

1. Uredbe (EU) št. 575/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o bonitetnih zahtevah za kreditne institucije in investicijska podjetja ter o spremembi Uredbe (EU) št. 648/2012 (UL L št. 176 z dne 27. 6. 2013, str. 1), zadnjič spremenjene z Uredbo (EU) 2016/1014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 8. junija 2016 o spremembi Uredbe (EU) št. 575/2013 glede izjem za trgovce z blagom (UL L št. 171 z dne 29. 6. 2016, str. 153, v nadaljnjem besedilu: Uredba 575/2013/EU), in

2. Uredbe (EU) št. 1024/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. oktobra 2013 o prenosu posebnih nalog, ki se nanašajo na politike bonitetnega nadzora kreditnih institucij, na Evropsko centralno banko (UL L št. 287 z dne 29. 10. 2013, str. 63, v nadaljnjem besedilu: Uredba 1024/2013/EU).

2. člen (pojmi)

(1) Pojmi, uporabljeni v tem zakonu, imajo naslednji pomen:

1. »anonimiziranje« je takšna sprememba oblike zaupnih podatkov, da jih ni več mogoče povezati s posameznim kreditnejalcem, ali je to mogoče le z nesorazmerno velikimi napori, stroški ali porabo časa, ter v zvezi z osebniimi podatki pomeni anonimiziranje, kot ga določa zakon, ki ureja varstvo osebnih podatkov;

2. »banka« je banka ali hranilnica, kot je opredeljena v zakonu, ki ureja bančništvo;

3. »banka države članice« je banka države članice, kot je opredeljena v zakonu, ki ureja bančništvo;

4. »banka tretje države« je banka tretje države, kot je opredeljena v zakonu, ki ureja bančništvo;

5. »blokiranje« ima enak pomen kot v zakonu, ki ureja varstvo osebnih podatkov;

6. »druge izpostavljenosti« so:

- naložbe v delnice in druge deleže v kapitalu ali dolžniške vrednostne papirje in izvedene finančne instrumente, kot so opredeljeni v zakonu, ki ureja trg vrednostnih papirjev, in ki jih izdajo gospodarske družbe s sedežem v Republiki Sloveniji, državi članici ali tretji državi, kadar banka ali njena podrejena družba pridobi takšno naložbo za svoj račun;

- druga finančna sredstva, ki vključujejo terjatve v zvezi z opravljanjem storitev, ki jih opravlja banka ali njena podružnica za poslovne subjekte;

7. »donosne in nedonosne izpostavljenosti« so donosne in nedonosne izpostavljenosti, kot so opredeljene v Izvedbeni uredbi Komisije (EU) št. 680/2014 z dne 16. aprila 2014 o

določitvi izvedbenih tehničnih standardov v zvezi z nadzorniškimi poročanjem institucij v skladu z Uredbo (EU) št. 575/2013 Evropskega parlamenta in Sveta (UL L št. 191 z dne 28. 6. 2014, str. 1), zadnjič spremenjeni z Izvedbeno uredbo Komisije (EU) 2016/428 z dne 23. marca 2016 o spremembi Izvedbene uredbe (EU) št. 680/2014 o določitvi izvedbenih tehničnih standardov v zvezi z nadzorniškimi poročanjem institucij glede poročanja o količniku finančnega vzvoda (UL L št. 83 z dne 31. 3. 2016, str. 1, v nadaljnjem besedilu: Uredba 680/2014/EU);

8. »država članica« je država članica Evropske unije ali država podpisnica Sporazuma o ustanovitvi Evropskega gospodarskega prostora (UL L št. 1 z dne 3. 1. 1994, str. 3);

9. »faktoring« je dajanje kreditov, ki vključuje odkup terjatev z regresom ali brez njega;

10. »finančni zakup« je dajanje sredstev v zakup, pri katerem se na zakupnika prenesejo vsa bistvena tveganja in koristi, ki izhajajo iz lastninske pravice nad sredstvom zakupa, pri čemer je prenos lastninske pravice na zakupnika mogoč, ne pa nujen;

11. »fizična oseba« je posameznik ali posameznica, ki nima statusa zasebnika ali podjetnika;

12. »individualizirani podatki« so podatki, ki jih lahko uporabnik na podlagi istega povezovalnega znaka poveže s posamezno fizično osebo ali poslovnim subjektom, na katerega se podatki nanašajo;

13. »kreditni posli« so posli, ki jih sklepajo kreditodajalci na podlagi:

- kreditne pogodbe;
- pogodbe o finančnem zakupu;
- pogodbe o faktoringu;
- pogodbe o zavarovanju;

14. »kreditodajalec« je oseba, ki v okviru svoje dejavnosti opravlja storitve kreditiranja fizičnih oseb oziroma poslovnih subjektov s sklepanjem kreditnih poslov, vključno z osebo, ki v okviru svoje dejavnosti pridobiva terjatve iz kreditnih poslov;

15. »kreditojemalec« je fizična oseba ali poslovni subjekt v vlogi dolžnika, s katerim kreditodajalec sklepa kreditni posel, ali oseba v vlogi poroka za obveznosti drugega kreditojemalca;

16. »opravljanje storitve finančnega zakupa nepremičnin« ima enak pomen kot v zakonu, ki ureja potrošniško kreditiranje;

17. »osebni podatki« so osebni podatki, kot jih opredeljuje zakon, ki ureja varstvo osebnih podatkov;

18. »oznaka LEI« je alfanumerična oznaka, ki se poslovnemu subjektu dodeli v skladu s standardom ISO 17442:2012 in ki zagotavlja nedvoumno in enotno identifikacijo tega poslovnega subjekta;

19. »plačilna institucija« je plačilna institucija, kot je opredeljena v zakonu, ki ureja plačilne storitve in sisteme;

20. »podjetnik« je podjetnik ali podjetnica, kot je opredeljen v zakonu, ki ureja gospodarske družbe;

21. »poslovni subjekt« je pravna oseba, podjetnik ali zasebnik;

22. »prebivališče« je stalno ali začasno prebivališče, kot je opredeljeno v zakonu, ki ureja prijavo prebivališča;

23. »restrukturirane izpostavljenosti« so restrukturirane izpostavljenosti, kot so opredeljene v Uredbi 680/2014/EU;

24. »tretja država« je država, ki ni država članica;

25. »upravljavci drugih zbirk podatkov« so državni organi, nosilci javnih pooblastil ali druge pooblaščen osebe, ki v skladu s predpisi vodijo in upravljajo uradne evidence in uradne zbirke podatkov, ter upravljavci zbirk osebnih podatkov, kot so opredeljeni v zakonu, ki ureja varstvo osebnih podatkov;

26. »zavarovanje« je dogovor o poroštvu, zastavi ali hipoteki, bančna garancija, menični akcept ali aval za menične obveznosti, dokumentarni akreditiv, zavarovalna pogodba ali drug podoben dogovor, s katerim se v korist kreditodajalca zavaruje izpolnitev dolžnikove obveznosti iz kreditnega posla;

27. »zasebnik« je posameznik ali posameznica, ki ni podjetnik in ki kot poklic opravlja določeno registrirano ali s predpisom določeno dejavnost, kot je notar, zdravnik, odvetnik, kmet in podobno;

28. »zaupni podatki« so:

- zaupni podatki o strankah bank, kot so opredeljeni v zakonu, ki ureja bančništvo, ter
- drugi podatki o posameznih kreditojemalcih ali dajalcih zavarovanj, ki se v skladu z zakonom, ki ureja gospodarske družbe, ali v skladu z drugimi predpisi varujejo kot poslovna skrivnost.

(2) Banka Slovenije s podzakonskim aktom predpiše podrobnejša pravila za določanje izpostavljenosti, ki se štejejo za druge izpostavljenosti iz 6. točke prejšnjega odstavka.

6. člen

(zbiranje podatkov in informacij za centralni kreditni register)

(1) Banka Slovenije za centralni kreditni register zbira podatke in informacije o:

1. zadolženosti poslovnih subjektov ter upravljanju kreditnih tveganj kreditodajalcev v zvezi s poslovnimi subjekti in
2. zadolženosti fizičnih oseb.

(2) Banka Slovenije zbira podatke iz 1. točke prejšnjega odstavka na podlagi standardiziranega poročanja od naslednjih subjektov (v nadaljnjem besedilu: poročevalska enota):

1. bank;
2. bank držav članic ali tretjih držav, ki prek svojih podružnic, ki so ustanovljene v Republiki Sloveniji, sklepajo kreditne posle na območju Republike Slovenije;
3. kreditodajalcev s sedežem v Republiki Sloveniji;
4. kreditodajalcev s sedežem v drugi državi članici ali tretji državi, ki so ustanovili podružnico v Republiki Sloveniji in kot kreditodajalci na območju Republike Slovenije sklepajo kreditne posle;
5. drugih oseb, ki se lahko vključijo v sistem izmenjave informacij kot člani sistema izmenjave informacij.

(3) Banka Slovenije zbira osebne podatke v zvezi z zadolženostjo fizičnih oseb iz 2. točke prvega odstavka tega člena izključno od tistih poročevalskih enot, ki so hkrati tudi člani sistema izmenjave informacij.

(4) Banka Slovenije v skladu z 10. členom tega zakona pridobiva posamezne podatke in informacije za centralni kreditni register tudi iz drugih uradnih evidenc in zbirk podatkov, ki so vzpostavljene pri upravljavcih zbirk podatkov.

(5) Poročevalske enote Banki Slovenije brezplačno posredujejo podatke in informacije iz prvega odstavka tega člena.

(6) Za centralni kreditni register se poročajo podatki o kreditnih poslih in drugih izpostavljenostih po stanju na prvi referenčni datum za poročanje, ne glede na datum njihovega nastanka, razen če je obveznost oziroma izpostavljenost iz tega posla prenehala pred tem datumom.

(7) Poročevalske enote pri vodenju in vzdrževanju lastnih zbirk podatkov uporabljajo veljavne standarde in Banki Slovenije v rokih, določenih v podzakonskem predpisu iz drugega odstavka 8. člena tega zakona, sporočajo popolne in pravilne podatke za centralni kreditni register. Če sporočeni podatki niso pravilni oziroma popolni, jih poročevalske enote popravijo in dopolnijo v skladu s postopkovnimi navodili Banke Slovenije.

(8) Ta zakon ne posega v pristojnosti Banke Slovenije za zbiranje in obdelavo podatkov za namene izvajanja nadzora v skladu z zakonom, ki ureja bančništvo, ali drugimi zakoni, ki določajo pristojnosti Banke Slovenije za zbiranje in obdelavo podatkov za namene izvajanja njenih nalog v skladu s predpisi.

7. člen

(obseg zbiranja in obdelava osebnih podatkov o fizičnih osebah)

(1) V centralnem kreditnem registru se zbirajo naslednji podatki o kreditnojemalcih, ki so fizične osebe:

1. osebno ime;
2. datum in kraj rojstva;
3. naslov prebivališča;
4. davčna številka, če je kreditnojemalec vpisan v davčni register v skladu z zakonom, ki ureja finančno upravo, oziroma za tujo fizično osebo, ki ni vpisana v davčni register v skladu z zakonom, ki ureja finančno upravo, druga podobna identifikacijska oznaka, ki jo tej fizični osebi dodeli organ druge države, v kateri ima fizična oseba svoje prebivališče;
5. podatki o osebnem stečaju fizične osebe, in sicer o:
 - začetku in končanju postopka osebnega stečaja;
 - začetku postopka za odpust obveznosti in
 - izdaji ter pravnomočnosti sklepa o odpustu obveznosti.

(2) V centralnem kreditnem registru se obdelujejo naslednji podatki o kreditnih poslih, ki jih sklepajo kreditodajalci s fizičnimi osebami kot kreditnojemalci:

1. pri kreditih, poslih finančnega zakupa, začasne prodaje oziroma odkupa, pri obročnih nakupih oziroma nakupih z odloženim plačilom:
 - datum sklenitve pogodbe;
 - znesek odobrenega kredita;
 - znesek neodplačanega dela obveznosti;
 - znesek in vrsta posamezne anuitete oziroma obroka;
 - odplačilna doba in
 - podatek o zavarovanju (zavarovalnica, poroštvo, zastava oziroma hipoteka, ostala zavarovanja, brez zavarovanja);
2. pri poslih, odobrenih v zvezi s prekoračitvijo na plačilnem računu:
 - datum odprtja plačilnega računa;
 - podatek, ali je odobreno posojilo za redno ali izredno prekoračitev stanja na tem računu, znesek odobrenega posojila ter obdobje, za katerega je posojilo odobreno, in

- podatek o zavarovanju (zavarovalnica, poroštvo, zastava oziroma hipoteka, ostala zavarovanja, brez zavarovanja);

3. pri poslih, odobrenih v zvezi s plačilnimi instrumenti z odloženim plačilom obveznosti:

- datum izdaje plačilnega instrumenta;

- znesek odobrene mesečne porabe in

- podatek o zavarovanju (zavarovalnica, poroštvo, zastava oziroma hipoteka, ostala zavarovanja, brez zavarovanja);

4. če kreditojemalec zamudi z izpolnitvijo obveznosti na podlagi posameznega kreditnega posla iz 1. do 3. točke tega odstavka v znesku, ki presega 25 eurov, in je obdobje zamude daljše od 90 dni:

- datum nastanka zamude;

- znesek obveznosti, s plačilom katerih je kreditojemalec v zamudi;

- podatek, ali je bil zaradi prisilne izterjave obveznosti zoper kreditojemalca začel postopek sodne izvršbe;

- podatek, ali je bil zaradi zamude kreditojemalca pri izpolnitvi obveznosti iz kreditnega posla v skladu s pogodbo kreditojemalcu onemogočena ali omejena uporaba plačilnega računa ali plačilnega instrumenta, ter podatek o ponovni sprostitvi uporabe računa ali plačilnega instrumenta in

- podatek, da je bil sklenjen dogovor o odlogu plačila obveznosti, in obdobje odloga;

5. spremembe podatkov iz 1. do 4. točke tega odstavka zaradi poslovnih dejanj ali drugih dogodkov, ki nastanejo med trajanjem poslovnega razmerja na podlagi teh poslov, ki ne pomenijo položaja iz prejšnje točke, in sicer:

- podatek, ali je kreditodajalec predčasno odstopil od pogodbe, vključno z datumom zaključka posla in podatkom, ali je kreditodajalec zaradi predčasnega odstopa pristopil k izterjavi neodplačanega dela obveznosti;

- znesek neodplačanega dela obveznosti, ki je predmet izterjave;

- datum plačila obveznosti in podatek o predčasnem plačilu;

- sprememba odplačilnega obdobja in

- sprememba zneska ali vrste posamezne anuitete oziroma obroka;

6. podatki o davčnih, upravnih in sodnih izvršbah pri banki:

- datum prejema izvršljivega sklepa o izvršbi ter o dejanjih med postopkom izvršbe: odlog plačila obveznosti, v zvezi s katero se opravlja izvršba, prekinitev izvršilnega postopka ter prenehanje odloga oziroma nadaljevanje izvršilnega postopka;

- znesek neodplačanega dela obveznosti, v zvezi s katero se opravlja izvršba, in

- datum zaključka postopka izvršbe z opredelitvijo statusa terjatve ob zaključku: popolno poplačilo obveznosti, ustavitev izvršbe (umik), vrnitev sklepa izdajatelju.

(3) V centralnem kreditnem registru se obdelujejo naslednji podatki o prevzetih poroštvih fizičnih oseb za obveznosti kreditojemalca, ki je fizična oseba ali poslovni subjekt:

1. o poroku:

- z navedbo podatkov iz prvega odstavka tega člena;

2. o poroštvu:

- datum prevzema poroštva in

- glede obveznosti kreditojemalca, za katerega je oseba dala poroštvo, z navedbo podatkov iz 1. in 4. točke prejšnjega odstavka;

3. o spremembi podatkov iz 1. in 2. točke tega odstavka zaradi poslovnih dejanj ali drugih dogodkov, ki nastanejo med trajanjem poroštva, in sicer:

- datum plačila obveznosti, za katero je dano poroštvo s strani kreditojemalca ali poroka;

- podatke o predčasnem plačilu obveznosti, za katero je dano poroštvo;

- sprememba odplačilnega obdobja za izpolnitev obveznosti kreditnojemalca in
- sprememba zneska ali vrste posamezne anuitete oziroma obroka v zvezi z obveznostjo, za katero je dano poroštvo.

(4) Osebni podatki se v centralnem kreditnem registru obdelujejo v skladu s tem zakonom in zakonom, ki ureja varstvo osebnih podatkov.

(5) Banka Slovenije hrani osebne podatke, ki se obdelujejo v centralnem kreditnem registru, največ pet let po tem, ko se ti podatki izbrišejo iz sistema izmenjave informacij. Po poteku tega obdobja Banka Slovenije v centralnem kreditnem registru izbriše podatke iz 1. do 3. točke prvega odstavka tega člena, druge osebne podatke pa blokira tako, da se pooblaščenim osebam Banke Slovenije omogoči uporaba osebnih podatkov izključno za namene iz drugega odstavka 3. člena tega zakona. Banka Slovenije hrani blokirane osebne podatke, dokler je to potrebno za namene iz 3. člena tega zakona.

12. člen

(uporaba in posredovanje podatkov iz centralnega kreditnega registra)

(1) Banka Slovenije uporablja podatke iz centralnega kreditnega registra za izvajanje svojih nalog in pristojnosti v skladu z zakonom, ki ureja Banko Slovenije, Statutom ESCB in ECB, zakonom, ki ureja bančništvo, ter drugimi predpisi, ki urejajo naloge in pristojnosti Banke Slovenije in Evropske centralne banke. Banka Slovenije uporabi podatke iz centralnega kreditnega registra tudi za vzpostavitev in upravljanje sistema izmenjave informacij v obsegu in pod pogoji, ki jih določa ta zakon.

(2) Banka Slovenije za namene iz prejšnjega odstavka pregleduje in obdeluje osebne podatke iz 7. člena tega zakona, vključno z elektronsko obdelavo, in sicer tako, da lahko do osebnih podatkov dostopajo le osebe, ki so pri Banki Slovenije pooblaščenice za dostopanje do osebnih podatkov v centralnem kreditnem registru zaradi izvajanja nalog Banke Slovenije iz 3. člena tega zakona. Banka Slovenije varuje osebne podatke v skladu z zakonom, ki ureja varstvo osebnih podatkov, ter zagotovi sledljivost glede dostopa do osebnih podatkov in uporabe osebnih podatkov tako, da sta mogoča identifikacija pooblaščenice osebe, ki je dostopala oziroma uporabljala podatke iz sistema izmenjave informacij, in preverjanje namena, zaradi katerih je ta oseba dostopala do podatkov oziroma uporabljala določene podatke.

(3) Banka Slovenije posreduje podatke in informacije iz centralnega kreditnega registra posameznemu prejemniku, kadar takšno razkritje določa zakon, in v obsegu, ki ga prejemnik potrebuje za izvajanje svojih nalog ali pristojnosti v skladu z veljavnimi predpisi, ki urejajo njegovo delovanje in pristojnosti.

(4) Prejemnik iz prejšnjega odstavka, ki pridobi podatke iz centralnega kreditnega registra, sme te podatke uporabiti samo za izvajanje svojih pristojnosti in nalog v skladu z zakonom in jih po izčrpanem namenu uporabe izbriše ali drugače trajno uniči.

(5) Banka Slovenije lahko za namene obveščanja javnosti v zvezi z izvajanjem njenih nalog na podlagi zakona objavlja podatke iz centralnega kreditnega registra v agregatni obliki na način, da ni mogoče identificirati kreditodajalca, poročevalske enote, fizične osebe ali poslovnega subjekta, na katero se

podatki nanašajo. Izjemoma lahko Banka Slovenije objavi podatke o posameznem kreditodajalcu, poročevalski enoti ali poslovnem subjektu, če:

1. poročevalska enota, kreditodajalec ali poslovni subjekt, na katerega se podatki nanašajo, pisno privoli v takšen način objave podatkov ali
2. so podatki, ki so predmet objave, zbrani iz javnih zbirk podatkov.

(6) Banka Slovenije je odgovorna za formalno pravilnost podatkov, ki jih objavi v skladu s prejšnjim odstavkom, posamezna poročevalska enota pa je odgovorna za vsebinsko pravilnost podatkov in informacij, ki jih je sporočila za centralni kreditni register.

13. člen **(register tujih poslovnih subjektov)**

(1) Banka Slovenije vzpostavi in vodi register poslovnih subjektov, ki niso vpisani v Poslovni register Slovenije v skladu z zakonom, ki ureja Poslovni register Slovenije (v nadaljnjem besedilu: tuji poslovni subjekti) za namene njihove enolične identifikacije v centralnem kreditnem registru.

(2) Banka Slovenije vzpostavi register tujih poslovnih subjektov na način, da:

1. omogoča poročevalskim enotam vnos razpoložljivih identifikacijskih podatkov o tujem poslovnem subjektu;
2. generira enolično identifikacijsko oznako, ki jo Banka Slovenije tujemu poslovnemu subjektu dodeli ob prvem vnosu identifikacijskih podatkov v register tujih poslovnih subjektov.

(3) V registru tujih poslovnih subjektov se zbirajo in vodijo naslednji identifikacijski podatki o tujem poslovnem subjektu:

1. naziv pravne osebe ter ime in priimek zasebnika oziroma podjetnika;
2. država sedeža oziroma prebivališča ter naslov;
3. oznaka LEI;
4. oznaka SWIFT/BIC;
5. davčna številka in oznaka o tem, ali je poslovni subjekt zavezanec za davek na dodano vrednost (tuja identifikacijska številka za davek na dodano vrednost);
6. drug nacionalni identifikator, ki ga poslovnemu subjektu dodeli organ v državi sedeža (matična številka poslovnega registra v državi sedeža oziroma prebivališča ali oznaka drugega uradnega registra v državi sedeža oziroma prebivališča);
7. sektor ter panoga, v katero se uvršča poslovni subjekt glede na dejavnost, in
8. enolična identifikacijska oznaka iz 2. točke prejšnjega odstavka.

(4) Podatki iz prejšnjega odstavka, ki so hkrati podatki fizične osebe in zasebnika ali podjetnika, z vpisom tujega podjetnika ali zasebnika v register tujih poslovnih subjektov postanejo dostopni za namene izmenjave teh podatkov med poročevalskimi enotami.

(5) Identifikacijske podatke o tujem poslovnem subjektu v register vnašajo poročevalske enote na podlagi podatkov, ki jih kreditodajalci pridobijo pri sklepanju kreditnega posla s tujim poslovnim subjektom. Poročevalska enota predloži Banki Slovenije zahtevo za dodelitev enolične identifikacijske oznake za tuj poslovni subjekt, če tej osebi še ni bila dodeljena enolična identifikacijska oznaka v

registru tujih poslovnih subjektov, in vnese v register tujih poslovnih subjektov razpoložljive identifikacijske podatke o tujem poslovnem subjektu.

(6) Enolična identifikacijska oznaka v registru tujih poslovnih subjektov, ki jo tujemu poslovnemu subjektu dodeli Banka Slovenije, ter identifikacijski podatki, ki se vodijo v registru tujih poslovnih subjektov, so dostopni poročevalskim enotam za namene poročanja Banki Slovenije za centralni kreditni register.

(7) Poročevalska enota, ki je vnesla identifikacijske podatke o tujem poslovnem subjektu v register tujih poslovnih subjektov pri Banki Slovenije, ob sklepanju pogodbe tuj poslovni subjekt na to opozori ter mu sporoči, da so ti podatki dostopni poročevalskim enotam. Poročevalska enota v 30 dneh po vnosu identifikacijskih podatkov v register tujih poslovnih subjektov tujemu poslovnemu subjektu sporoči enolično identifikacijsko oznako, ki mu je bila dodeljena v tem registru.

(8) Vsaka poročevalska enota lahko na podlagi podatkov, ki jih pridobi pri sklepanju kreditnega posla s tujim poslovnim subjektom, vnese v register tujih poslovnih subjektov spremembe posameznih identifikacijskih podatkov tujega poslovnega subjekta. Enolična identifikacijska oznaka se pri spremembi posameznih identifikacijskih podatkov tujega poslovnega subjekta ne spremeni. V primeru spremembe posameznih identifikacijskih podatkov tujega poslovnega subjekta se v registru tujih poslovnih subjektov omogoči tudi prikaz spremenjenih identifikacijskih podatkov.

15. člen

(člani sistema izmenjave informacij)

(1) Člani sistema izmenjave informacij (v nadaljnjem besedilu: člani sistema) so tiste poročevalske enote, ki se obvezno vključijo v sistem izmenjave informacij, in kreditodajalci iz tretjega odstavka tega člena, če se tako odločijo. Člani sistema se vključijo v sistem izmenjave informacij le v delu glede zadolženosti poslovnih subjektov, če sklepajo kreditne posle s poslovnimi subjekti, ali le v delu glede zadolženosti fizičnih oseb, če pri opravljanju svoje dejavnosti sklepajo kreditne posle s fizičnimi osebami.

(2) Poročevalske enote, ki se obvezno vključijo v sistem izmenjave informacij v delu glede zadolženosti fizičnih oseb ali poslovnih subjektov, s katerimi sklepajo kreditne posle, so:

1. banka;
2. banka države članice ali tretje države, ki je ustanovila podružnico v Republiki Sloveniji v skladu z zakonom, ki ureja bančništvo, ter prek podružnice sklepa kreditne posle na območju Republike Slovenije;
3. kreditodajalec s sedežem v Republiki Sloveniji, katerega prevladujoča dejavnost glede na ustvarjene prihodke preteklega poslovnega leta je opravljanje storitev kreditiranja, finančnega zakupa ali faktoringa;
4. kreditodajalec s sedežem v drugi državi članici ali tretji državi, ki je ustanovil podružnico v Republiki Sloveniji, katere prevladujoča dejavnost glede na ustvarjene prihodke preteklega poslovnega leta je opravljanje storitev kreditiranja, finančnega zakupa ali faktoringa;
5. kreditodajalec s sedežem v Republiki Sloveniji, ki je v skladu z zakonom, ki ureja potrošniško kreditiranje, pridobil dovoljenje za opravljanje storitev finančnega zakupa nepremičnin;

6. kreditodajalec s sedežem v drugi državi članici ali tretji državi, ki je ustanovil podružnico v Republiki Sloveniji in preko podružnice opravlja storitev finančnega zakupa nepremičnin na območju Republike Slovenije;
7. ponudnik plačilnih storitev s sedežem v Republiki Sloveniji, ki je v skladu z zakonom, ki ureja plačilne storitve in sisteme, pridobil dovoljenje za opravljanje plačilnih storitev v Republiki Sloveniji ter sklepa kreditne posle v zvezi z opravljanjem plačilnih storitev na območju Republike Slovenije;
8. ponudnik plačilnih storitev s sedežem v drugi državi članici ali tretji državi, ki je v skladu z zakonom, ki ureja plačilne storitve in sisteme, ustanovil podružnico v Republiki Sloveniji ter prek podružnice sklepa kreditne posle v zvezi z opravljanjem plačilnih storitev na območju Republike Slovenije;
9. Družba za upravljanje terjatev bank, ustanovljena v skladu z zakonom, ki ureja ukrepe za krepitev stabilnosti bank;
10. Stanovanjski sklad Republike Slovenije, ustanovljen v skladu z zakonom, ki ureja stanovanjska razmerja, kadar pri izvajanju svojih nalog v skladu z zakonom sklepa kreditne posle s fizičnimi osebami ali poslovnimi subjekti za pridobivanje neprofitnih najemnih stanovanj ali lastnih stanovanj in stanovanjskih stavb z nakupom, gradnjo, vzdrževanjem in rekonstrukcijo stanovanj in stanovanjskih stavb;
11. Eko sklad, Slovenski okoljski javni sklad, ustanovljen v skladu z zakonom, ki ureja varstvo okolja, kadar pri izvajanju svojih nalog v skladu z zakonom sklepa kreditne posle s fizičnimi osebami ali poslovnimi subjekti z uporabo instrumentov sklada, ki jih določa zakon ali ustanovni akt;
12. upravljavec sredstev sistema enotnega zakladniškega računa države, kadar pri izvajanju svojih nalog sklepa kreditne posle s poslovnimi subjekti.

(3) V sistem izmenjave informacij se lahko v delu glede zadolženosti fizičnih oseb ali poslovnih subjektov pod enakimi pogoji kot obvezni člani vključijo naslednje osebe:

1. osebe, ki niso osebe iz prejšnjega odstavka, in v Republiki Sloveniji opravljajo storitve potrošniškega kreditiranja v skladu z zakonom, ki ureja potrošniško kreditiranje;
2. osebe, ki niso osebe iz prejšnjega odstavka, in imajo sedež ali prebivališče v drugi državi članici Evropske unije in opravljajo storitve potrošniškega kreditiranja ali storitve finančnega zakupa nepremičnin;
3. pravne osebe, ki niso osebe iz prejšnjega odstavka, in imajo sedež v Republiki Sloveniji ter v okviru svoje glavne dejavnosti opravljajo storitev kreditiranja s sklepanjem kreditnih pogodb.

17. člen

(podatki o zadolženosti poslovnih subjektov)

(1) V sistem izmenjave informacij se vključujejo naslednji podatki o kreditorejmalcu, ki je poslovni subjekt:

1. firma in poslovni naslov pravne osebe ali firma oziroma ime in poslovni naslov podjetnika ali zasebnika;
2. davčna številka in oznaka o tem, ali je poslovni subjekt zavezanec za davek na dodano vrednost, kadar je vpisan v davčni register v skladu z zakonom, ki ureja finančno upravo;
3. matična številka, če je poslovni subjekt vpisan v Poslovni register Slovenije v skladu z zakonom, ki ureja Poslovni register Slovenije, ali enolična identifikacijska oznaka tujega poslovnega subjekta iz registra tujih poslovnih subjektov;

4. podatki o stečaju ali prisilni poravnavi ali drugem postopku zaradi insolventnosti, ki se vodi zoper poslovni subjekt v skladu z zakonom, ki ureja finančno poslovanje, postopke zaradi insolventnosti in prisilno prenehanje;

5. drugi podatki o poslovnem subjektu, ki se vodijo v Poslovnem registru Slovenije, registru tujih poslovnih subjektov ali v drugih uradnih evidencah in registrih v Republiki Sloveniji.

(2) V sistem izmenjave informacij se v zvezi z zadolženostjo poslovnih subjektov iz naslova kreditnih poslov s poslovnimi subjekti vključujejo podatki o:

1. vrsti posla;
2. datumu sklenitve posla oziroma izdaje finančnega instrumenta ter datumu zapadlosti obveznosti;
3. zneskih neodplačanih obveznosti iz kreditnega posla ali druge izpostavljenosti;
4. zavarovanjih, ki so dana za izpolnitev obveznosti iz kreditnega posla;
5. znesku nečrpanega dela odobrenega kredita;
6. zamudi pri izpolnitvi obveznosti kreditojemalca.

(3) Banka Slovenije lahko določi, da se za namen upravljanja s kreditnim tveganjem in izpolnjevanja bonitetnih zahtev za banke v skladu z Uredbo 575/2013/EU poleg podatkov in informacij iz prvega in drugega odstavka tega člena med bankami izmenjujejo tudi naslednji podatki in informacije o kreditnih poslih do poslovnih subjektov o:

1. izpostavljenosti do poslovnih subjektov po vrstah finančnih instrumentov, vključno z drugimi izpostavljenostmi;
2. restrukturiranih izpostavljenostih;
3. donosnosti ali nedonosnosti izpostavljenosti in
4. razvrščanju izpostavljenosti, v skladu s predpisi o ocenjevanju izgub iz kreditnega tveganja.

(4) Banka Slovenije lahko določi, da se za namen upravljanja s kreditnim tveganjem in izpolnjevanja bonitetnih zahtev za banke v skladu z Uredbo 575/2013/EU poleg podatkov o kreditnih poslih med bankami izmenjujejo tudi podatki iz prvega do tretjega odstavka tega člena, ki se nanašajo na druge izpostavljenosti.

(5) Banka Slovenije s podzakonskim aktom podrobneje določi vsebino podatkov in informacij iz prvega do četrtega odstavka tega člena, ki se izmenjujejo v sistemu izmenjave informacij v zvezi s poslovnimi subjekti. Podatki iz prvega, drugega in tretjega odstavka tega člena ne vključujejo osebnih podatkov.

18. člen

(hramba podatkov v sistemu izmenjave)

(1) Podatki o posameznem kreditnem poslu se v sistemu izmenjave informacij hranijo in so dostopni za izmenjavo štiri leta po prenehanju obveznosti, ki izhaja iz kreditnega posla. Podatki o posameznih poslih zavarovanja, ki so sklenjeni v zvezi z obveznostjo kreditojemalca, se v sistemu izmenjave informacij hranijo štiri leta po prenehanju obveznosti dajalca zavarovanja.

(2) Podatki iz 5. točke prvega odstavka in 6. točke drugega odstavka 7. člena tega zakona se hranijo in so dostopni v sistemu izmenjave informacij do poteka štirih let po končanju postopka zaradi osebnega stečaja oziroma postopka davčne, upravne ali sodne izvršbe.

(3) Po poteku rokov iz prvega in drugega odstavka tega člena se podatki o kreditnih poslih zbršejo tako, da v sistemu izmenjave informacij niso več dostopni.

19. člen **(dostop do podatkov)**

(1) Do podatkov v sistemu izmenjave informacij lahko dostopajo člani sistema, ki izpolnjujejo tehnične pogoje in varnostne zahteve za dostop do sistema izmenjave informacij, ki jih določi Banka Slovenije.

(2) Člani sistema lahko za namene ocenjevanja kreditnega tveganja fizične osebe ali poslovnega subjekta, ki je izrazil interes za sklenitev kreditnega posla ali s katerim so sklenili kreditni posel, dostopajo do vseh podatkov, ki se o tej fizični osebi ali poslovnem subjektu obdelujejo v sistemu izmenjave informacij.

(3) Ne glede na prvi odstavek tega člena lahko kreditodajalci, ki niso člani sistema izmenjave informacij, če izpolnjujejo tehnične pogoje in varnostne zahteve za dostop do sistema izmenjave informacij, ki jih določi Banka Slovenije (v nadaljnjem besedilu: vključeni dajalci kreditov), dostopajo izključno do naslednjih podatkov o zadolženosti posamezne fizične osebe, ki je izrazila interes za sklenitev kreditnega posla, o:

1. znesku neodplačanega dela obveznosti iz kreditnega posla;
2. znesku obveznosti, s plačilom katerih je potrošnik v zamudi;
3. znesku neodplačanega dela obveznosti, v zvezi s katero se opravlja sodna ali davčna izvršba pri banki, in
4. znesku neodplačanega dela obveznosti, za katero je banka začela postopek izterjave, vključno s podatki o omejitvi uporabe ali o onemogočeni uporabi plačilnega računa zaradi izterjave in o ponovni odpravi omejitev.

(4) Do podatkov v sistemu izmenjave informacij lahko pri članih sistema in vključenih dajalcih kreditov dostopajo le osebe, ki so pooblašene za dostop do zaupnih podatkov zaradi izvajanja nalog pri ocenjevanju kreditnih tveganj člana sistema oziroma vključenega dajalca kreditov v zvezi s sklepanjem ali izvajanjem kreditnih poslov.

(5) Član sistema in vključeni dajalec kreditov varuje osebne podatke v skladu z zakonom, ki ureja varstvo osebnih podatkov, ter med drugim zagotovi sledljivost glede dostopa do podatkov in izpisovanja podatkov iz sistema izmenjave informacij tako, da sta mogoča identifikacija pooblašene osebe, ki je dostopala oziroma izpisovala podatke iz sistema izmenjave informacij, in preverjanje razlogov, zaradi katerih je ta oseba dostopala oziroma izpisovala določene podatke.

(6) Banka Slovenije na svoji spletni strani objavi seznam članov sistema ter seznam vključenih dajalcev kreditov.

21. člen
(uporaba podatkov)

(1) Član sistema ali vključeni dajalec kreditov lahko dostopa do podatkov v sistemu izmenjave informacij in uporablja te podatke izključno za namene:

1. ocenjevanja kreditne sposobnosti kreditojemalca ter kreditnega tveganja, ki bi s sklenitvijo posameznega kreditnega posla nastalo za tega člana ali vključenega dajalca kreditov ali je nastalo v zvezi z izvajanjem kreditnega posla, in
2. reklamacije, izterjave, revizije in posodabljanja podatkov, ki se vključujejo v sistem izmenjave informacij.

(2) Pred sklenitvijo kreditnega posla član sistema ali vključeni dajalec kreditov na podlagi vpogleda v zbirko podatkov sistema izmenjave informacij in na podlagi drugih podatkov in informacij o kreditojemalcu, s katerimi razpolaga, oceni kreditojemalčevo sposobnost izpolnjevanja obveznosti iz kreditnega posla. Izpis podatkov iz sistema izmenjave informacij je sestavni del kreditne dokumentacije, ki jo vodi član sistema ali vključeni dajalec kreditov.

(3) Član sistema in vključeni dajalec kreditov ne smeta uporabiti podatkov o zadolženosti fizične osebe, ki se obdelujejo v sistemu izmenjave informacij, za neposredno ali ciljno trženje ali pri odločanju, ali naj fizični osebi odpreta transakcijski račun.

22. člen
(pravica fizične osebe do seznanitve)

(1) Fizična oseba uveljavlja pravico do seznanitve z obdelavo lastnih osebnih podatkov v sistemu izmenjave informacij v skladu z zakonom, ki ureja varstvo osebnih podatkov, tako, da vloži zahtevo za seznanitev pri Banki Slovenije ali članu sistema. Član sistema v tem delu glede izvajanja pravice posameznika do seznanitve z lastnimi osebnimi podatki za osebne podatke, do katerih lahko posamezen član sistema dostopa, nosi naloge upravljavca.

(2) V postopku odločanja o pravici fizične osebe do seznanitve z obdelavo lastnih osebnih podatkov v sistemu izmenjave informacij se na prvi stopnji ne uporablja zakon, ki ureja splošni upravni postopek.

(3) Za postopek v zvezi s pravico fizične osebe do seznanitve z osebnimi podatki, ki se nanašajo nanjo, se uporablja zakon, ki ureja varstvo osebnih podatkov, pri čemer Banka Slovenije z internim aktom določi podrobnejši postopek tehnične izvedbe obravnave teh vlog.

24. člen
(pravica do dopolnitve, popravka, blokiranja, izbrisa in ugovora)

(1) Fizična oseba uveljavlja pravico do dopolnitve, popravka, blokiranja, izbrisa in ugovora v zvezi z lastnimi osebnimi podatki, ki se obdelujejo v sistemu izmenjave informacij, v skladu z zakonom, ki ureja varstvo osebnih podatkov.

(2) Fizična oseba uveljavlja pravico iz prejšnjega odstavka z zahtevo, ki nedvoumno omogoča njeno identifikacijo, in sicer tako, da jo predloži Banki Slovenije ali članu sistema, ki je posredoval osebne podatke v sistem izmenjave informacij.

(3) Kadar fizična oseba predloži zahtevo glede dopolnitve, popravka, blokiranja ali izbrisa podatkov Banki Slovenije, Banka Slovenije to zahtevo v treh delovnih dneh od prejema posreduje članu sistema, ki je posredoval sporen podatek za sistem izmenjave informacij. Član sistema najkasneje v desetih delovnih dneh od prejema zahteve fizično osebo obvesti, ali je zahteva utemeljena ali ne.

(4) Poslovni subjekt uveljavlja pravico do dopolnitve, popravka ali izbrisa zaupnih podatkov, ki se obdelujejo v sistemu izmenjave podatkov, na podlagi pisne zahteve, ki jo vloži pri članu sistema, ki je poročal sporne podatke za sistem izmenjave informacij, če dokaže, da so sporni podatki nepopolni, netočni ali neažurni. Član sistema najkasneje v 20 delovnih dneh od prejema zahteve poslovni subjekt obvesti, ali je zahteva utemeljena ali ne.

(5) Če je zahteva fizične osebe iz drugega odstavka tega člena oziroma zahteva poslovnega subjekta iz prejšnjega odstavka utemeljena, član sistema o tem nemudoma obvesti Banko Slovenije ter v skladu z navodili Banke Slovenije na podlagi sedmega odstavka 6. člena tega zakona zagotovi, da se napačni podatek dopolni, izbriše ali spremeni in zagotovi pravilen podatek.

(6) Napačen podatek, ki je bil dopolnjen, spremenjen ali izbrisan, ni naveden v izpisu podatkov iz sistema izmenjave informacij.

26. člen

(podzakonski akti o upravljanju sistema izmenjave informacij)

(1) Banka Slovenije v zvezi z vzpostavitvijo in upravljanjem sistema izmenjave informacij določi:

1. tehnične pogoje, ki jih morajo izpolnjevati člani sistema in vključeni dajalci kreditov za članstvo oziroma vključitev v sistem izmenjave informacij ter za zagotavljanje zaupnosti podatkov, ki se zbirajo v sistemu izmenjave informacij;
2. nadomestilo, ki se zaračunava članom sistema in vključenim dajalcem kreditov za članstvo oziroma vključitev v sistem izmenjave informacij ter za dostop do podatkov v sistemu izmenjave informacij;
3. nadomestilo, ki se zaračunava fizičnim osebam in poslovnim subjektom v zvezi z zahtevo za seznanitev z lastnimi podatki, ki se izmenjujejo v sistemu izmenjave informacij.

(2) Banka Slovenije pred sprejetjem aktov iz 1. točke prejšnjega odstavka v zvezi z varovanjem osebnih podatkov, ki se obdelujejo v sistemu izmenjave informacij, pridobi mnenje Informacijskega pooblaščenca.

(3) Za zaračunavanje nadomestila iz 3. točke prvega odstavka tega člena v zvezi z zahtevo za seznanitev z lastnimi osebnimi podatki se upošteva zakon, ki ureja varstvo osebnih podatkov.

(4) Ne glede na 2. točko prvega odstavka tega člena se upravljavcu sredstev sistema enotnega zakladniškega računa države nadomestilo ne zaračunava.

(5) Banka Slovenije določi nadomestili iz prvega odstavka tega člena na način, da vsota nadomestil zagotavlja pokrivanje dejanskih stroškov, ki nastanejo Banki Slovenije iz naslova upravljanja sistema izmenjave informacij.

27. člen **(nadzor pravilnosti poročanja)**

(1) Za nadzor nad izpolnjevanjem obveznosti glede pravilnosti poročanja podatkov in informacij za centralni kreditni register v skladu s tem zakonom je pristojna Banka Slovenije.

(2) Banka Slovenije lahko od poročevalskih enot zahteva predložitve informacij v zvezi z izpolnjevanjem obveznosti glede poročanja podatkov in informacij za centralni kreditni register.

(3) Banka Slovenije lahko za namene preverjanja informacij iz prejšnjega odstavka opravi pregled poslovanja pri poročevalski enoti.

(4) Za pridobivanje informacij in za pregled poslovanja poročevalske enote v zvezi z nadzorom, ki ga Banka Slovenije opravlja na podlagi tega zakona, se uporablja zakon, ki ureja bančništvo.

(5) Če Banka Slovenije v okviru nadzora nad poročevalskimi enotami ugotovi kršitve tega zakona ali aktov, izdanih na njegovi podlagi, zahteva od poročevalske enote, da odpravi ugotovljene kršitve. Za zahtevo za odpravo ugotovljenih kršitev se uporabljajo določbe zakona, ki ureja bančništvo, glede odredbe o odpravi kršitev.

29. člen **(kršitve poročevalske enote)**

(1) Z globo od 5.000 do 150.000 eurov se za prekršek kaznuje poročevalska enota, če:

1. ne zagotavlja pravočasno podatkov za centralni kreditni register, oziroma ne zagotavlja popolnih in pravih podatkov ali napačnih podatkov ne popravi v skladu s postopkovnimi navodili Banke Slovenije (sedmi odstavek 6. člena);
2. v register tujih poslovnih subjektov ne vnese razpoložljivih identifikacijskih podatkov o tujem poslovnem subjektu (peti odstavek 13. člena);
3. ne odpravi ugotovljenih kršitev v skladu z zahtevo iz petega odstavka 27. člena tega zakona.

(2) Z globo od 1.000 do 10.000 eurov se za prekršek kaznuje odgovorna oseba poročevalske enote, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

30. člen **(kršitve člana sistema ali vključenega dajalca kreditov)**

(1) Z globo od 5.000 do 150.000 eurov se za prekršek kaznuje oseba iz drugega odstavka 15. člena tega zakona, če se ne vključi v sistem izmenjave informacij.

(2) Z globo od 5.000 do 150.000 eurov se za prekršek kaznuje član sistema ali vključeni dajalec kreditov, če:

1. dostopa do podatkov v sistemu izmenjave informacij v nasprotju s prvim ali tretjim odstavkom 19. člena tega zakona;
2. dopusti, da do zaupnih podatkov v sistemu izmenjave informacij dostopajo nepooblaščen osebe (četrti odstavek 19. člena);
3. podatkov iz sistema izmenjave informacij ne uporablja za namene, določene v prvem odstavku 21. člena tega zakona;
4. poslovnemu subjektu ne zagotavlja pravice do dopolnitve, popravka ali izbrisa zaupnih podatkov, ki se obdelujejo v sistemu izmenjave informacij (četrti in peti odstavek 24. člena).

(3) Z globo od 1.000 do 10.000 eurov se za prekršek kaznuje odgovorna oseba člana sistema oziroma vključenega dajalca kreditov, ki stori prekršek iz prvega in drugega odstavka tega člena.

V. PREDLOG, DA SE PREDLOG ZAKONA OBRAVNAVA PO SKRAJŠANEM POSTOPKU

/

VI. PRILOGE

/